

Jesenice dz

Novice

220050174, 12

COBISS

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Postnina plačana pri postu 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

2, december 2005

ACRONI

Podelili smo Pantzevo priznanje

Spoštovane sodelavke in cenjeni sodelavci,

letošnje leto se poslavlja s sijajnimi rezultati. Sijočimi. Tako, kot smo letos zasijali z novim imenom SIJ – Slovenska industrija jekla. Kot sije jeklo, navito na kolote ali dolge jeklene palice.

Vse to pa ne bi dosegli brez vseh zaposlenih v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, ki ste po svojih najboljših močeh prispevali k odličnemu rezultatu, levji delež pri tem ste prispevali prav vi.

Nemalo je očitkov, da je razloge za uspeh iskati v tržnih razmerah. Le-te so bile tudi kdaj prej, pa se jih ni znalo izkoristiti. Trg je prispeval svoje, vi ste pa k temu dodali znanje, sposobnost, voljo in požrtvovalnost. ACRONI že nekaj let zapovrstjo z jasno vizijo in odločnostjo izboljšuje svoje rezultate in zmanjšuje razkorak do najboljših, kar je tudi naš skupen cilj.

Program privatizacije, ki je pripravljen skupaj z državno komisijo, v svoji osnovni ideji želi ohraniti te pozitivne trende in na dolgi rok zagotoviti tako ekonomsko kot socialno stabilnost kot perspektivo.

Vaše dobro delo oziroma rezultati so eden izmed stebrov za pridobitev zaupanja tistih, ki bodo odločali za kapitalske naložbe v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla oziroma za uspešno realizacijo zastavljenega koncepta privatizacije.

Ob priložnosti prehoda v novo leto vam želim sijoče leto, polno uspehov in osebnega zadovoljstva, vse lepo in srečno pa tudi vsem vašim najbližjim.

Tibor Šimonka,
predsednik uprave SIJ – Slovenska industrija jekla

končuje se najuspešnejše leto v zgodovini našega ACRONI-ja. In prav vsi ste zaslužni za ta uspeh. Kar uvodoma naj poudarim, da brez vašega znanja, odnosa do dela, idej za spremembe in inovacije, velikih želja po novem in boljšem ter velikokrat odrekovanja osebnega življenja v korist ACRONI-ja – takih rezultatov ne bi bilo.

Res je, da smo v letu 2005 uspešno uvedli nove investicije iz leta 2004 – tako odlično dela drugi vakuum v Jeklarni, odlično in rekordno je obratovala linija CRNO ter zvonaste peči in vrsta ostalih manjših investicij. Dinamična pločevina je eden od strateških programov ACRONI-ja in več kot 50-odstotno povečanje proizvodnje te pločevine je že del zgodbe o našem uspehu.

Uspešno smo zaključili tudi investicijo v nove pogonske motorje na valjarniškem ogradjanju bluming. Ob tem pa naj vas spomnim, da smo novo leto 2006 začeli z velikimi težavami o montaži novih motorjev, da smo morali dobavitelji zagotoviti kombinacijo starega in novega motorja ter v najkrajšem možnem času izdelati in montirati nadomestni motor. Dejstvo pa je, da smo že s kombinacijo starega in novega motorja lahko delali več in bolje kot prej in da imamo danes dvema motorjema možnosti za razvoj tehnologije valjanja in zagotovljeno varno ter stabilno valjanje.

Drage sodelavke in spoštovani sodelavci

Proti koncu gre tudi velika investicija v nove peči za toplotno obdelavo debele pločevine. S tem bomo postali še večji proizvajalec debele nerjavne pločevine v Evropi in tudi to je eden od razlogov za uspeh ACRONI-ja.

Rekordni rezultati naše družbe so posledica večletnega investiranja v spremembo in optimizacijo proizvodnih poti, v odpravljanje ozkih grl in v naprave, ki omogočajo večjo proizvodnjo izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Najpomembnejši del našega uspeha pa je neprestano izboljševanje naših najpomembnejših proizvodnih parametrov in naših tržnih naporov. Napredki so pomembni prav na vseh področjih – v jeklarni smo tako v letu 2005 proizvedli celo nekoliko več jekla kot v letu 2004, pa čeprav letos v času KT jeklarna ni delala – v letu 2004 pa smo delali 24 ur dnevno!!! Analize kažejo, da izboljšujemo izkoristke na vseh napravah že od leta 1998 naprej, zmanjšuje se nam poraba elektrod in ognjevarnega materiala ...

Uspešnemu delu pripomore tudi optimalno nabavljanje potrebnih surovin za našo proizvodnjo ter finančno poslovanje z rekordno nizkimi stroški.

Dela zgodbe o uspehu pa ne odrekamo tržni situaciji v svetu, ki omogoča v svetu velike investicije, večjo porabo jekla na vseh področjih – mi pa v naših tržnih nišah najdemo z neprestanimi prizadevanji dovolj kupcev z ustreznimi cenami.

V letu 2005 so delale zelo uspešno vse družbe v sistemu SIJ-a (Slovenska industrija jekla). Večinoma so dosegale rekordne rezultate in prišel je tudi čas, da bo z intenzivnim investiranjem začela tudi ravska družba METAL.

V ACRONI-ju se zavedamo naših nalog in obveznosti na področju

ekologije. V zadnjih nekaj letih smo že investirali okoli 15 mio EUR, v naslednjih letih do 2010 pa bomo porabili za čistejšo okolje še 17 mio EUR. Ponosni smo, da nas je Ministrstvo za okolje izbralo kot eno izmed 5 slovenskih družb, katerih ekološko usklajenost z evropsko zakonodajo (IPPC standardi in predpisi) bodo vodili in nadzorovali strokovnjaki iz Evrope (ki financira ta projekt). Poleg seveda močno upamo, da bo okolica znala in hotela prisluhniti našim naporom na tem področju. Zato vas vse zaposlene prosim in pozivam, da v svojem okolju razlagate, kaj delamo in kako, ter da poskušate premagati mejo nezaupanja, ki ga nekateri posamezniki širijo po naši okolici – po lepi slovenski navadi seveda s širjenjem polresnic in sumničenj.

V letu 2005 smo tudi prejeli priznanje kot energetska najbolj učinkovito podjetje za naša prizadevanja na področju zmanjšanja porabe energije. V zadnjih petih letih smo zmanjšali porabo energije za več kot 10 odstotkov na enoto proizvoda, kljub povečanju proizvodnje zahtevnejših vrst jekel z večjo dodano vrednostjo.

In prav na področju ekologije želim začeti z napovedmi naših najpomembnejših dogajanj v letu 2006. Že spomladi bomo začeli s konkretnimi deli na odpraševalni napravi v jeklarni (za kar bomo namenili več kot 5 mio EUR, kar nam je Nadzorni svet SIJ-a že odobril). V drugi polovici leta pa bomo začeli še z eno veliko ekološko investicijo – to je zaprti sistem spiralnih voda v škajnih jamah.

Dokončali bomo vrsto investicij, ki jih začnemo ali končujemo – skupno pa bomo v letu 2006 porabili okoli 20 mio EUR.

Pričakujemo, da se bo v letu 2006 nadaljevalo uspešno poslovanje naše družbe. Doseženi rezultati bodo verjetno nekoliko skromnejši kot

letos, kajti močno se nam bodo podražili energenti (elektrika in plin), tržne analize ne kažejo bistvenih sprememb – potrebno pa bo več naporov za natančnejše doseganje načrtov, za izboljšanje kakovosti nekaterih izdelkov, za nadaljevanje pozitivnih trendov boljših izplenov ter manjših potroškov.

V ACRONI-ju se zavedamo, da so konkurenčna prednost družbe ljudje. Dobre strategije se izničijo, če za njimi ne stojijo pravi posamezniki. Način upravljanja z njimi povečuje ali zmanjšuje konkurenčne prednosti podjetja na globaliziranem trgu. Prizadevamo si ustvariti potrebno podporno okolje, ki spodbuja nenehno učenje, izmenjavo znanja, timsko delo in inovativnost, kreativno mišljenje in osebno rast ter razvoj posameznika, ki se razvija v duhu vrednot družbe, izraža močno pripadnost družbi in dela s polno zavzetostjo. Zato smo v letošnjem letu za izobraževanje namenili kar 480.000 EUR. Izobražujemo ciljno, za namene uresničevanja zastavljene strategije razvoja. Začeli smo kar nekaj kadrovskih projektov, da bi dvignili motivacijo in zadovoljstvo zaposlenih. Začeto delo se nadaljuje tudi v prihodnjem letu.

V letu 2006 bo ena najpomembnejših zadeva privatizacija naše družbe. Prepričani smo, da bo privatizacija potekala v skladu s pričakovanji naše družbe in bo zagotovila, da bodo novi lastniki še naprej omogočali razvoj podjetja ter s tem dali upanje in prihodnost za zaposlene in kraj.

Veliko veselja in sreče ter uspehov med svojimi in pri delu Vam in Vašim najdražjim želim v letu 2006.

Prof. dr. Vasilij Prešern
Glavni direktor

kazalo

stran 6

Prof. dr. Vasilij Prešern: »VIDIM ŠE MNOGO MOŽNOSTI«

Osebnostno pa verjamem nekemu življenjskemu reku – da lahko človek uspešno dela, dokler vidi in verjame v pot naprej, da pa mora odnehati, ko take poti ne vidi več. Jaz vidim še mnogo naših možnosti za pota z velikimi koraki, pa tudi še več manjših korakov – kar nam in drugim daje zagotovilo za uspešen jutri.

stran 8

POZITIVEN REZULTAT ZUNANJE KOMBINIRANE PRESOJE

Konec novembra 2005 so zunanji presojevalci iz certifikacijske hiše TÜV Bayern Sava, slovenske enote svetovno razsežne TÜV SÜD Groupe, v družbi ACRONI izvajali prvo kombinirano zunanjo presojo. V certifikacijski znak smo dodali OHSAS 18001.

stran 12

NALOŽBE V LETU 2006

V mesecu novembru je bila pripravljena Razvojna in tržna strategija ACRONI-ja do leta 2011. Dokument predstavlja dopolnitev in razširitev strategije, ki je bila sprejeta v lanskem letu za obdobje 2005 do 2010. Glavni cilj strategije je doseči dobičkonosno poslovanje podjetja tudi v časih tržne krize (recesije), ki ga je možno doseči le z povečevanjem deleža izdelkov z visoko dodano vrednostjo.

stran 23

NA NOVINARSKI KONFERENCI O ZELO DOBRIH REZULTATIH JEKLARJEV

Predsednik uprave je s ponosom poudaril, da so rezultati Slovenske industrije jekla rekordni ter da so presegli vse dosedanje. Zelo dobri rezultati niso posledica le tržnih gibanj, ampak so posledica tudi dolgoletnega prilagajanja tržnim zahtevam, izboljševanja konkurenčne sposobnosti in vlaganj v izboljšanje tehnologije, odprave ozkih grl ter racionalizacije poslovanja.

PODELILI SMO PANTZEVO PRIZNANJE

Petindvajset let je minilo od prve podelitve Pantzevega priznanja, ki ga jeseniški železarji podeljujejo za življenjsko delo na področju metalurške in drugih dejavnosti vezanih na tehnologijo predelave jekla v Acroniju. Letos je to priznanje, poimenovano po svetovno poznanemu jeseniškemu izumitelju iz 19. stoletja, vitezu Lambertu Pantzu, prejel glavni direktor Acronija, prof. dr. Vasilij Prešern, ki je vodenje jeklarskega podjetja prevzel leta 1998.

Priznanje smo podelili 7. decembra, sam dogodek je povezovala Branka Smole, kulturni program pa sta popestrila Marko Možina in Borut Verovšek.

Namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnikar je orisal rezultate poslovanja ACRONI-ja v zadnjih petih letih, Tehnični direktor Branko Banko pa je predstavil življenjsko in bogato karierno pot nagrajenca.

Prof. dr. Vasilij Prešern

Vsa njegova strokovna in življenjska pot je tesno povezana z metalurgijo. Že ko se je kot diplomant Fakultete za metalurgijo v Ljubljani leta 1971 zaposlil na Metalurškem inštitutu, se je zavedal pomembnosti znanja: leta 1974 je zagovarjal magistrsko delo, leta 1978 je obranil doktorsko dizertacijo, leta 1992 je pridobil profesorski naziv. Dvajsetletno obdobje njegovega delovanja na inštitutu je zaznamovalo izredno bogato in plodno raziskovalno-razvojno delo predvsem na področju raziskav in razvoja tehnologije proizvodnje surovega jekla s poudarkom na postopkih sekundarne metalurgije. Njegova bibliografija obsega preko 30 znanstvenih člankov in preko 60 predstavitev na različnih metalurških konferencah po vsem svetu.

Ob podelitvi Pantzevega priznanja je že dolgoletna tradicija, da nagrajenec prejme poleg Pantzeve plakete tudi denarno nagrado. Denarni nagradi v višini 1 milijon tolarjev se je direktor prof. dr. Vasilij Prešern odpovedal in jo ACRONI podarja Društvu upokojencev Javornik – Koroška Bela za delovanje društva.

Svoje delovanje na Inštitutu je zaključil leta 1991 kot namestnik direktorja in se zaposlil v Holdingu Slovenske železarne, kjer je sedaj član uprave in tudi predsednik več skupščin družb v skupini SIJ - Slovenska industrija jekla. Glavni direktor največje slovenske jeklarske družbe Acroni je postal pred sedmimi leti. Neprecenljiva zakladnica njegovih bogatih izkušenj in znanja ter neomajne vere v strokovnost sodelavcev je obrodila prve sadove že v letu 2000, ko se je pod njegovim vodstvom družba Acroni uspešno sanirala in je danes sodobna jeklarna z jasnim razvojnim programom za dolgoročno uspešno poslovanje.

Nataša Karo

Sledila je zahvala prof. dr. Vasilija Prešerna za prejeto priznanje.

Prof. dr. Vasilij Prešern: »VIDIM ŠE MNOGO MOŽNOSTI«

Petindvajset let je minilo od prve podelitve Pantzevega priznanja, ki ga jeseniški železarji podeljujejo za življenjsko delo na področju metalurške in drugih dejavnosti, vezanih na tehnologijo predelave jekla. Vi ste med prejemniki 16. po vrsti. Ker je to priznanje prejel tudi vaš oče, ima verjetno za vas še bolj prestižen pomen?

Pantzeva nagrada ima za vsakogar, ki je ali dela v jeseniškem ACRONI-ju, posebno priznanje. Predstavlja namreč simboliko primerjave znanstvenih in razvojnih dosežkov znanega inženirja na Jesenicah pred več kot 100 leti, g. Pantza, in življenjskih dosežkov na razvojnem in strokovnem področju na Jesenicah danes.

Da sem se lahko uvrstil na časten seznam dobitnikov, kjer je tudi moj oče Alojz Prešern, je zame še bolj prestižno in mi je v poseben ponos. Da sem se odločil za poklic metalurga, je gotovo posledica metalurškega duha v našem domu, dejstvo pa je tudi, da tako moj oče kot danes tudi jaz nikoli nisva obžalovala izbire strokovne poti v življenju. Če bi se življenje znalo zasukati nazaj, bi z velikim veseljem ponovno stopil na pot metalurga.

Rojeni ste bili v Mariboru, večina delavcev ACRONI-ja vas pozna kot Ljubljancana, le redki pa vedo, da ste dobršen del mladosti preživel na Jesenicah. V tem obdobju ste prvič jedli železarski kruh. Kako je to vplivalo na vašo življenjsko pot in strokovni razvoj?

Res sem rojen v Mariboru, kar je posledica tega, da je moja mati Korošica, oče pa s Štajerske in je svoje delo kot metalurg začel v Železarni Ravne. V začetku 50-ih let je dobil oče službo v Železarni Jesenice in na Jesenicah sem zato končal osemletko in prvi razred gimnazije – nato pa je oče dobil službo na Metalurškem inštitutu v Ljubljani. Življenje na Jesenicah je v meni gotovo zarezalo vtise za celo življenje. Spominjam se odprtih vrat železarne – ko smo strmeli v peči, tekoče jeklo, pa stroje ... pa žarjenja neba ob večerih, ko so iztresali žlindro, pa hokejskega »norenja«, ko smo prvič postali državni prvaki, pa sošolcev in prijateljev ...

Po diplomi na Fakulteti za metalurgijo v Ljubljani leta 1971 ste se zaposlil na Metalurškem inštitutu, leta 1974 ste zagovarjali magistrsko delo, leta 1978 ste obranili doktorsko disertacijo, leta 1992 ste pridobili profesorski naziv. Vaša bibliografija obsega preko 30 znanstvenih člankov in več kot 60 predstavitev na različnih metalurških konferencah po vsem svetu. To kaže na izredno pozitiven odnos do znanja, kar se nenazadnje odraža tudi v viziji in strategiji ACRONI-ja.

Tako moji starši kot moja družina in na sploh življenje mi je omogočilo, da sem lahko študiral, končal magistririj in doktorat ter se lahko posvečal delu. Še danes sem prepričan, da je samo vztrajno delo osnova za človekovo rast in uspeh. Z veseljem sem že kot študent

Pantzevo Plaketo in medaljo je glavnemu direktorju izročil tehnični direktor Branko Banko.

metalurgije delal v jeklnah v Nemčiji in na Švedskem, se vedno rad srečeval z metalurškimi strokovnjaki iz domovine ter sveta, obiskoval specialistična izobraževanja v tujini in si dejansko ustvaril poznanstva in prijateljstvo z velikim krogom strokovnjakov po svetu.

Razvoj osebnosti mora temeljiti na znanju, na odnosu do dela in pa tudi v zaupanje in sodelovanje med ostalimi, ki so v življenju ob nekem delu poleg. Kombinacija znanja, izkušenj in sposobnosti prenosa idej v življenje – v tehnologije in nove izdelke, daje osnovo za uspehe. Ob vsem pa mora biti prisoten optimizem, verjeti je potrebno v druge, v sebe in v prihodnost, imeti tudi srečo – in vse to se pravzaprav dogaja v našem ACRONI-ju v zadnjih nekaj letih.

Varjena skulptura iz nerjavnega jekla ponazarja rast ACRONI-ja.

Dvajsetletno obdobje vašega delovanja na Metalurškem inštitutu, kjer ste bili nazadnje namestnik direktorja, je zaznamovalo izredno bogato in plodno raziskovalno-razvojno delo predvsem na področju raziskav in razvoja tehnologije proizvodnje surovega jekla s poudarkom na postopkih sekundarne metalurgije. V tedanji Železarni Jesenice ste sodelovali pri uvajanju nove tehnologije ponovčne metalurgije. Za te raziskovalno-razvojne dosežke ste skupaj s sodelavci Železarne prejeli Kidričevo nagrado. Prav gotovo vas na to obdobje vežejo lepi spomini?

V svojem življenju bi se težko odločil, katero obdobje mojega dela me je najbolj razveseljevalo. V vsakem sem našel veliko lepega. Verjamem pa, da je bilo moje delo in izobraževanje na Metalurškem inštitutu v Ljubljani odlična osnova za nadaljevanje v Slovenskih železarnah in ACRONI-ju. V tedanjem času smo na Inštitutu večino praktičnih raziskav na oddelku za izdelavo jekla opravili v jeklnah na Jesenicah, Ravnah in v Štorah.

Tako sem se podrobno seznanil z napravami, ljudmi, težavami, idejami, pa tudi željami ... in pri sedanjem delu na Holdingu SIJ-a v Ljubljani in v ACRONI-ju so mi te

izkušnje v veliko pomoč.

V nekdanji Železarni Jesenice sem sodeloval pri razvoju različnih tehnologij izdelave ter obdelave in litja jekel. Posebno me je veselilo delo ob različnih postopkih obdelave jekla v ponovci – še posebej razvoj in uporaba sintetičnih žlinder za razžveplanje in dezoksidacijo ter postopki obdelave jekla s kalcijem – za spremembo oblike vključkov in kontrolirano dezoksidacijo.

Glavni direktor ACRONI-ja ste postali pred osmimi leti, potem ko ste od leta 1991 do leta 1998 delovali v upravi Koncerna Slovenskih železarn. V prvih treh letih ste skupaj s sodelavci postavili solidne temelje za rast ACRONI-ja, ki smo ji priča v zadnjih petih letih. To obdobje simbolizira tudi skulptura, ki ste jo prejeli ob podelitvi: trije elementi podstavka predstavljajo temelj za petletno rast ACRONI-ja, ki jo simbolizira pet preostalih elementov skulpture. Rast in razvoj ACRONI-ja se s petim elementom verjetno še nista zaključila?

Dosežki v ACRONI-ju po letu 1998 so mi gotovo v največji ponos v mojem dosedanjem delu. Ne samo, da smo sanirali družbo, da ogromno investiramo, da imamo več kot 110 štipendistov – bistveno smo spremenili pogled ljudi v ACRONI-ju na naše možnosti danes in v naprej, ljudje in jaz verjamemo v jutri in naša vizija za naslednjih 5 let kaže, da je razvojnih možnosti še veliko, da postaja znanje ena najpomembnejših pogojev

Jedilnico v upravni stavbi, kjer je bila slovesnost ob podelitvi priznanja smo napolnili kot že dolgo ne.

uspešnosti družbe. Osebo pa verjamem nekemu življenjskemu reku – da lahko človek uspešno dela, dokler vidi in verjame v pot naprej, da pa mora odnehati, ko take poti ne vidi več. Jaz vidim še mnogo naših možnosti za pota z velikimi koraki, pa tudi še več manjših korakov – kar nam in drugim daje zagotovilo za uspešen jutri.

Pogovarjal se je
Avgust Novšak

POZITIVEN REZULTAT ZUNANJE KOMBINIRANE PRESOJE

Konec novembra 2005 so zunanji presojevalci iz certifikacijske hiše TÜV Bayern Sava, slovenske enote svetovno razsežne TÜV SÜD Groupe, v družbi ACRONI izvajali prvo kombinirano zunanjo presojo.

Program presoje je združeval zunanje preverjanje treh sistemov vodenja hkrati:

- na področju vodenja kakovosti je potekala že sedma kontrolna presoja skladnosti sistema z zahtevami standarda ISO 9001,
- na področju ravnanja z okoljem je potekala prva ponovitvena presoja skladnosti sistema z zahtevami standarda ISO 14001,
- na področju varnosti in zdravja pri delu pa je potekala certifikacijska presoja skladnosti sistema z zahtevami standarda OHSAS 18001.

Presojevalci so na osnovi dokazil ugotavljali izpolnjevanje zahtev in delovanje sistemov. Pregledovali so sistemsko dokumentacijo in preverjali izvajanje v praksi. Kjer je bilo primerno, so nas opozorili na pomanjkljivosti in potrebne dopolnitve. Na zaključnem sestanku in v poročilu o presoji so poudarili, da so opazili velik napredek v družbi in stabilnost vodenja sistema kakovosti. Pohvalili so velike naložbe v modernizacijo opreme in procesov, intenzivno usmerjenost v izboljševanje, vzorno oblikovan sistem spremljanja ciljev podjetja in spremljanja delovanja procesov. Poudarili so, da je v družbi na vseh ravneh prepoznano pozitivno razmišljanje zaposlenih do sistema vodenja kakovosti in realizacije skupnih ciljev. Tudi za sistem ravnanja z okoljem ter sistem varnosti in zdravja pri delu so ugotovili, da sta v presojanem delu učinkovita ter naravnana tako, da vodita v stalne izboljšave.

Na osnovi zbranih dokazov so presojevalci ugotovili, da uspešno izpolnjujemo zahteve navedenih standardov in interne systemske dokumentacije. To pomeni, da obstoječi certifikat ISO 9001 smemo še naprej uporabljati kot dokazilo, da je neodvisna institucija preverila in potrdila našo sposobnost kakovostnega poslovanja. Za zadovoljivo izpolnjevanje zahtev na področju sistema ravnanja z okoljem

Zunanji presojevalci iz TÜV Bayern Sava, d.o.o. z leve: Mag. Stanislav Golc, Marko Ferlež, dr. Robert Kocjančič, dr. Andrej Stergaršek in Andreja Kranjc.

ter sistema varnosti in zdravja pri delu bomo prejeli skupen TÜV Management Service (TMS) certifikat.

V certifikacijski znak smo dodali OHSAS 18001

Vzporedno s certifikati smo dobili dovoljenje za uporabo TÜV SÜD certifikacijskega znaka, ki v modrem osemkotnem okviru podaja informacijo o sistemskih certifikatih, s katerimi družba razpolaga.

Zaključni sestanek, na katerem presojevalci strnejo svoja mnenja.

Celotno poročilo o presoji s priloženimi priporočili in ukrepoma si za področje ISO 9001 lahko ogledate na intranetni strani SVK, poročilo s priporočili in ukrepi za področje ISO 14001 in OHSAS 18001 pa na intranetni strani ekologije.

Z željo po uspešnem sodelovanju in dobrih rezultatih tudi vnaprej, vsem sodelavcem in sodelavkam iskreno čestitava za odlično opravljeno delo ter doseženo priznanje.

Maja Presterel, Andreja Purkat

nekaj utrinkov s presoje

VODENJE KAKOVOSTI, EKOLOGIJA, VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V ACRONIJU SKRBIMO ZA OKOLJE

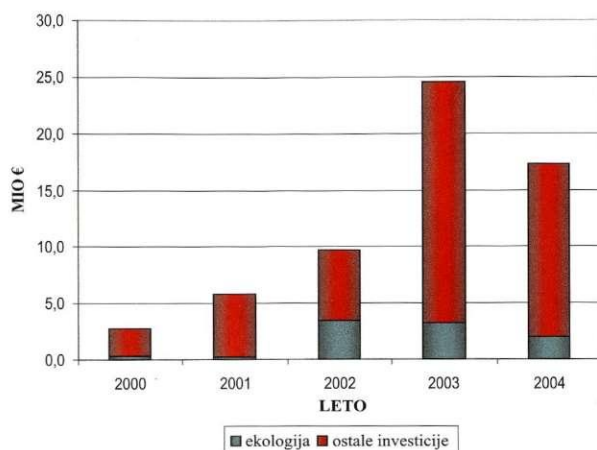
Ohranjanje zdravega okolja in varovanje ekološkega ravnotežja sta sestavni del investicijske dejavnosti v programih razvoja našega podjetja v sedanjem in tudi prihodnjem obdobju. Zato smo se v ACRONI-ju načrtovanja naložb v varovanje okolja in saniranje posledic dolgoletnega negativnega vplivanja na okolje lotili celostno – izbrali smo kompleksen pristop k obvladovanju vplivov proizvodnje na vodo, zrak in zemljo. Načrtovano in v skladu z možnostmi. To posledično pomeni, da smo k obvladovanju vplivov proizvodnje morali pristopiti korak za korakom. Ali drugače, v ACRONI-ju za ekološke naložbe namenimo polovico svoje amortizacije, poročamo o delu in aktivnostih na področju varovanja okolja ter opravljamo meritve, ki so pod budnim očesom inšpektorjev, ki ob nepravilnostih tudi ukrepajo.

Nove in sodobne tehnologije, ki jih v zadnjih petih letih uvajamo v ACRONI-ju omogočajo varno in zdravo delo 1379 zaposlenim in ostalim zunanjim izvajalcem, hkrati pa zagotavljajo zdravo in čisto okolje. Prav za to se nam zdijo obtožbe nekaterih posameznikov nesmiselne, saj je skrb za ekologijo med našimi prioritetskimi cilji. Vsi projekti, ki so se izvajali oziroma se izvajajo, so se izvedli v skladu z načeli BAT tehnik – najboljših razpoložljivih tehnik. To pomeni, da že pri načrtovanju novih tehnoloških procesov oziroma posodabljanju obstoječih upoštevamo visoko stopnjo zaščite okolja kot celote. Da smo v ACRONI-ju že do sedaj veliko naredili na izboljšanju stanja, kažejo meritve prašnih usedlin (imisij) v njegovi okolici.

Na osnovi odločbe Inšpektorata RS za okolje in prostor št. 356-04-28/215/00-AK z dne 25.09.2000 je bila realizirana 1. faza projekta »Rekonstrukcija odpraševalne naprave«, ki je obsegala ločeno zajemanje dimnih plinov iz elektro obločne peči, njihovo hlajenje, odsesavanje in filtriranje. V ta namen je bil zgrajen nov cevovod od elektro obločne peči do filterske naprave, nov ventilator, s katerim se je povečala zmogljivost odpraševalne naprave za 280.000 m³ zraka na uro, in zračni hladilnik dimnih plinov, s katerim obvladujemo temperaturo le-teh in dioksine. Poleg tega smo uvedli zajemanje dimnih plinov iz sušilnih in ogrevnih mest za vmesne in livne ponovce.

Zavedamo se občasnih izpustov prahu, ki izhaja skozi prezračevalne odprtine v strehi, zato smo v fazi priprave 2. faze projekta, ki bo izveden v aprilu 2006, ko bo zaustavitev in remont Jedrske elektrarne Krško. V tej fazi načrtujemo postavitev dodatnega ventilatorja zmogljivosti 400.000 m³ zraka na uro, novega dodatnega filtra, zaprtje prezračevalnih loput v strehi jeklarne in inštalacijo šest nap na najvišjih točkah strehe jeklarne. Projekt predvideva več stopenj celovite ureditve odpraševanja v Jeklarni. Prva stopnja že poteka. V ta namen smo zagotovili 4 mio EUR.

Za celovito ureditev odpraševanja v Jeklarni smo namenili v prvi stopnji, ki že poteka, 4 mio evrov za vse sledeče stopnje projekta pa predvidevamo še nadaljnjih 6 mio evrov finančnega vložka. Dela bodo končana do decembra 2007. S tem bo celovito urejeno odpraševanje v Jeklarni, tako z vidika predpisov kot tudi sobivanja.

Zahteve iz odločbe ob zagonu naštetih naprav so izpolnjene. Vse inštalirane naprave so dobile obratovalno dovoljenje in uspešno obratujejo, saj smo kapaciteto odpraševanja dvignili iz 600.000 m³ na 880.000 m³ zraka na uro. Podobno sliko kažejo meritve emisij dimnih plinov iz filtra odpraševalne naprave, kjer smo globoko pod mejno emisijsko koncentracijo, ki znaša 20 mg/m³n (izmerjeno 0,9 mg/m³n). V ta projekt smo vložili 2,6 mio EUR

Podpisana je bila pogodba za izdelavo, dobavo in montažo opreme za odpraševalno napravo z družbo VAI – POMINI Italija, ki spada v okrilje družbe VOEST ALPINE. Za potrebe podrobnega inženiringa opreme in zaradi preverjanja že konstruiranih elementov, je bil izdelan modelni izračun dimnika, ki ga je izdelalo podjetje S – OKOLJE. Izdelovalec študije je upošteval vse mikroklimatske razmere v dolini in s tem potrdil pravilnost predvidenih konstruiranih elementov. Glede na obilico opreme, je ACRONI naročil izdelavo preverjanja statike in za njeno pravilnost naročil še revizijo poročila. Ker pride bistveni del opreme na streho hale Jeklarne, smo že pristopili k izboru dobavitelja, ki bo zagotovil varen in pravilen način postavitve opreme. Končana je izdelava vrtin zemljišča, s katerimi bomo pridobili geomehansko analizo tal, ki jo potrebujemo za pravilno in varno izdelavo temeljev nove opreme ter pravilno izbiro materialov za same temelje. Za učinkovito obratovanje filtrov odpraševalne naprave je

potreben zrak, ki ima visoke tehnološke zahteve (suhost in konstanten tlak zraka), zato smo že podpisali pogodbo in naročili kompresor s pripadajočim filtrom. Za vse sledeče stopnje projekta predvidevamo nadaljnjih 6 mio EUR našega finančnega vložka.

Po katastrofi onesnaževalcev iz leta 2002 predstavlja sintranje rude, ki je ena izmed metalurških dejavnosti, 17,6 % vseh emisij dioksinov v zrak v Evropi. Take metalurške dejavnosti v Sloveniji ni. Medtem ko predstavljajo emisije iz elektro obločne peči le 1,5 % vseh emisij dioksinov v zrak v Evropi. ACRONI mora po Uredbi o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja enkrat letno izvesti meritve, ki jih izvede s strani MOPE pooblaščen inštitucija.

Tako je potrebno poleg prahu in kovin izmeriti tudi dioksine. Vrednosti, ki so izmerjene, so pričakovane za to dejavnost in so manjše, kot so mejne vrednosti za sežigalnice odpadkov. Mejna vrednost za sežigalnice je 0,1 ng TE/m³n, izmerjene vrednosti na filtru odpraševalne naprave, je 0,02 ng TE/m³n, Te vrednosti so tudi pod priporočljivimi BAT vrednostmi, ki jih predpisuje IPPC direktiva.

Hladilec ima funkcijo hitrega znižanja temperature dimnih plinov s čimer se prepreči tvorbo dioksinov in furanov. Kar dokazujejo tudi rezultati meritev na filtru. Nevarnosti teh spojin smo se zavedali, zato je bil ta zahteven in drag kos opreme dobavljen in nameščen v prvi fazi sanacije odpraševalne naprave Jeklarne.

Zdravstveni inšpektor je v letu 2000 posredoval izsledke študije Onkološkega inštituta o pojavu rakavih obolenj za območje poštne številke Jesenic. Navedena inštitucija je na podlagi podatkov o prijavah raka ugotovila, da:

na območju Jesenic po incidenti odstopajo od slovenskega povprečja predvsem tisti raki, ki so povezani z nepravilno sestavo hrane (razmerje posameznih živil in hranil) in ne z njeno onesnaženostjo (kot npr. rak debelega črevesja). Pljučni rak je predvsem bolezen kadilcev. S kajenjem je povezan tudi rak sečnega mehurja. Brez podatka o kadilskih navadah je morebitni prispevek vdihavanja kadmija (predvsem na delovnem mestu) nemogoče oceniti. Rak dojke in materničnega telesa pri ženskah do sedaj ne povezujejo z onesnaženjem okolja. Prav tako do sedaj ni podatkov o morebitni karcinogenosti kadmija za prebivalstvo, ki se prehranjuje s pridelki, vzgojenimi na zemlji, ki je onesnažena s kadmijem.

Za prilagoditev zahtevam evropske zakonodaje in IPPC direktivi so potrebna ogromna finančna sredstva. Zato smo pridobili tudi prehodno obdobje za prilagoditev obstoječe tehnologije zahtevam IPPC direktive. To pomeni, da bomo svojo tehnologijo leta 2010 prilagodili zahtevam BAT tehnologij, s čimer se bomo glede okoljskih zahtev izenačili z razvitimi Evropskimi državami.

V svojem poslanstvu imamo med drugimi zapisano: zaposleni bomo dosegli zastavljene cilje z delom v zdravem in varnem okolju z razvijanjem lastnih sposobnosti, kreativnosti in inovativnosti, tako na področju proizvodnje in tehnologije, kot tudi na področju trženja z odkrivanjem novih tržnih priložnosti. Temu poslanstvu tudi sledimo.

Andreja Purkat

naložbe v letu 2006

V mesecu novembru je bila pripravljena Razvojna in tržna strategija ACRONI-ja do leta 2011. Dokument predstavlja dopolnitev in razširitev strategije, ki je bila sprejeta v lanskem letu za obdobje 2005 do 2010. Glavni cilj strategije je doseči dobičkonosno poslovanje podjetja tudi v časih tržne krize (recesije). Ta cilj je možno doseči le z povečevanjem deleža izdelkov z visoko dodano vrednostjo.

Zaradi svoje specifikke ACRONI namreč na področju izdelkov trgovske kakovosti ne bo mogel nikoli konkurirati velikim železarnam, ki proizvajajo te vrste jekel v letnih količinah več milijonov ton. Zato usmerjamo strateške naložbe v opremo, ki omogoča postopoma nadomeščati izdelke iz navadnih jekel (ki še vedno predstavljajo visok delež v celotnem prodajnem asortimentu) z bolj donosnimi izdelki iz plemenitih jekel.

Do sedaj izvedene naložbe in naložbe, ki so v zaključni fazi, omogočajo bistveno povečanje proizvodnje debele pločevine iz nerjavnih jekel in toplotno obdelane pločevine iz visokotrdnih konstrukcijskih jekel ter jekel odpornih proti obrabi ter gotovih elektroplöčevin v hladni valjarni.

Osnovni pogoji na poti do cilja - bistvenega povečanja izdelkov z visoko dodano vrednostjo - so bili izpolnjeni z uresničitvijo treh strateških investicij: z izgradnjo dodatne vakuumske naprave v jeklarni, s posodobitvijo in povečanjem zmogljivosti linije za končno žarjenje gotovih elektroplöčevin (CRNO) v hladni valjarni in z izgradnjo dodatne linije za toplotno obdelavo nerjavnih debelih pločevin ter z rekonstrukcijo obstoječe linije za toplotno obdelavo pločevin iz jekel za poboljšanje v PC Predelava debele pločevine (naložbe bo zaključena v začetku leta 2006). Poleg naštetih je bila v hladni valjarni v letu 2005 zaključena tudi naložbe v nove zvonaste peči za žarjenje v čistem vodik. Te peči omogočajo povečanje proizvodnje in izboljšanje kakovosti hladno valjanih izdelkov iz jekel za poboljšanje pa tudi polgotovih elektroplöčevin (ELMAG). Z izgradnjo teh peči je dana tudi možnost za izdelavo hladno valjanih trakov iz nerjavnih feritnih in martenzitnih jekel.

Za dokončno uresničitev ciljev, ki jih določa strategija za obdobje do leta 2011, bo potrebno uresničiti številne dodatne naložbe, ki jih lahko razdelimo v tri glavne skupine:

- naložbe za obnovo ali zamenjavo zastarele, izrabljene ali neekonomične opreme, ki bodo prispevale tudi k zmanjšanju vzdrževalnih stroškov, stroškov za rezervne dele, k doseganju konkurenčne ravni kakovosti, k zmanjšanju izmeta in k izboljšanja izplena. To bo še posebno pomembno, ko bo ACRONI povečal proizvodnjo nerjavnih in drugih visoko vrednih izdelkov, pri katerih sedaj izgublamo precej zaslužka zaradi dimenzijskih

odstopanj in zaradi težav kakovosti površine, v manjšem obsegu pa tudi homogenosti;

- strateške naložbe, ki omogočajo povečanje proizvodnje izdelkov z višjo dodano vrednostjo, izboljšanje logistike (medfazna in odpremna skladišča ter transportne poti) in optimiranje poslovnega informacijskega sistema;
- v tretjo skupino spadajo vlaganja v izboljšanje okolja in varnosti.

Ker je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja ACRONI posloval z izgubo, je v tem obdobju prišlo do zastoja pri vlaganjih v posodabljanje in zamenjavo iztrošene opreme. Zato je sedaj potrebno večji del sredstev, namenjenih investicijam, vložiti v izboljšanje obratovalne zanesljivosti in posodobitev opreme. To velja skoraj za vse naložbe v obratih jeklarna, vroča in hladna valjarna pa tudi za velik del investicij v predelavi debele pločevine.

V jeklarni predstavlja veliko težavo iztrošenost in zastarelost naprave za kontinuirno vliivanje.

Vroča valjarna ni zadovoljivo opremljena za proizvodnjo debele pločevine, zato se pri njeni proizvodnji srečujemo s številnimi omejitvami, ki onemogočajo razširiti asortiment izdelkov tako v dimenzijskem, kot tudi v kakovostnem smislu.

Vroča valjarna je bila namreč zgrajena leta 1966 kot kombinirana valjarna za valjanje bloomov in trakov. Valjanje debele pločevine, ki sedaj poteka na valjalnem stroju Blooming, v tej valjarni ni bilo predvideno. Za uspešno in konkurenčno proizvodnjo debele pločevine bo potrebno ta valjalni stroj dodatno opremiti in posodobiti, poleg tega pa bo potrebno vlagati tudi v opremo za finalizacijo debele pločevine takoj po valjanju (kontrolirano ohlajanje, ravnanje še vroče pločevine, transportne poti).

V hladni valjarni je najbolj kritična linija za luženje trakov iz ogljikovih in silicijevih jekel. Linija iz leta 1976 je popolnoma dotrajana.

V predelavi debele pločevine je največja težava povezana z logistiko (transportne poti, vstopno, medfazna in odpremna skladišča) ter linijo za mehanski razrez pločevine (iz vojnih reparacij).

Naložbe v nove proizvodne naprave so namenjene izključno ustvarjanju pogojev za povečanje proizvodnje več vrednih izdelkov.

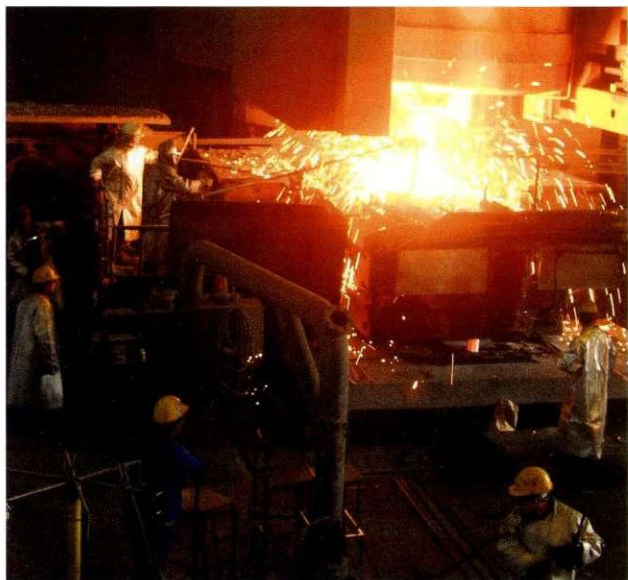
Pomemben delež investicijskih sredstev je namenjen tudi izboljšanju okolja. Te investicije bodo prispevale tudi k bolj gospodarni izrabi virov, kot na primer zmanjšanju porabe pitne in tehnološke vode, vračanju nekaterih odpadkov (prah iz odpraševalne naprave, lužilno blato, del bele žlindre) v proces, uporabi črne žlindre pa v gradbeništvu. Načrt investicij je zasnovan na osnovi Sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, obveznosti, ki izhajajo iz direktiv o Celovitem nadzoru in preprečevanju onesnaževanja IPPC, ter sanacijskega okoljskega programa. Načrtovan obseg investicij je razviden iz tabele, v kateri so okoljske investicije označene z zeleno barvo.

Predvideno je, da bomo v letu 2006 začeli z aktivnostmi pri naložbah, opisanih v nadaljevanju.

JEKLARNA

Obnova livne naprave, 1. faza

Koncept naprave izvira iz prve polovice osemdesetih let prejšnjega stoletja, zato je naprava tehnološko zastarela, še večji zaplet pa predstavlja slabo stanje posameznih sklopov naprave (mazanje ležajev, sinhronizacija pogonov izvlačnih valjev, stanje segmentov, sekundarni hladilni sistem, pogon oscilacije kokile, krmilni in nadzorni sistem). Zaradi takega stanja prihaja občasno do težav, kot so zdrsi žile, površinske in podpovršinske napake, slaba homogenost slabov ter občasno nezadostno mazanje žile pri vlivanju nekaterih zahtevnejših vrst jekel.

Ulivanje jekla na kontinuirni livni napravi.

V prvi fazi obnove bomo posodobili sekundarni hladilni sistem, sistem za mazanje ležajev, sinhronizacijo pogonov, krmilni in nadzorni sistem vlivanja ter zagotovili pogoje za doseganje boljše homogenosti slabov.

Z obnovo najbolj kritičnih delov naprave bomo dosegli izboljšanje obratovalne zanesljivosti, izboljšanje kakovosti površine in homogenosti slabov, izboljšanje izplena, izboljšanje nadzora delovanja in daljše sekvence vlivanja.

Selitev skladišča jeklenega odpadka

Glavno skladišče jeklenega odpadka je na stari lokaciji Železarne Jesenice na Jesenicah. Na tem območju je predvideno širjenje družbe Rotomatika, zato je potrebno skladišče preseliti na novo lokacijo v območju jeklarne ACRONI-ja. Zmanjšali se bodo transportni stroški.

VROČA VALJARNA

Obnova obstoječe potisne peči

Potisna peč občasno predstavlja vir nastanka grobih poškodb spodnje površine slabov, ki nastajajo pri njihovem potiskanju skozi peč in pri izpadanju iz peči. Poškodbe so zlasti problematične pri debeli pločevini iz nerjavnih jekel. Ob njihovem pojavu je potrebno velik del pločevine

Potisna peč v Vroči valjarni je doživela že številne izboljšave.

preklasificirati v izdelke drugega kakovostnega razreda, del pločevine pa gre celo v izmet. Podobne težave se pojavljajo tudi pri elektropločevini. Za odpravo teh poškodb bo potrebno potisno peč temeljito prenoviti, ob tem pa bo povečana tudi zmogljivost peči.

Obnova predogrodja Blooming

Za kakovost izdelkov, zlasti debele pločevine, predstavlja valjalni stroj Blooming veliko težavo. Stroj je bil zgrajen leta 1966 kot del kombinirane valjarne za valjanje bloomov in predtrakov. Valjanje debele pločevine v tej valjarni ni bilo predvideno. Obstajala je tudi možnost vgradnje kvarto ustavkov, ki so služili za valjanje slabov, kar pa je bilo uporabljeno zelo redko. Po ukinitvi proizvodnje žice na

Predogrodje Blooming – ozko grlo vroče valjarne.

Koroški Beli in po prenosu valjanja debele pločevine s stare valjarne debele pločevine (valjarna 2400) v vročo valjarno na Beli smo začeli valjalni stroj Bloomig uporabljati izključno v kvarto izvedbi in služi za valjanje predtrakov in debele pločevine. Stroj za valjanje debele pločevine ni ustrezno opremljen.

Valjanje debele pločevine ni v celoti avtomatizirano. Od tod izvirajo odstopanja debeline debele pločevine. Sistem hlajenja delovnih valjev ni primeren, termični profil valjev ni kontroliran, mehanska nastavna naprava ne omogoča popravkov nastavitve v času, ko je valjanec med valji, zato je debelina pločevine po njeni dolžini neenakomerna. Krmiljenje profila valjancev ni možno, odškajane s tlačno vodo ni zadosti učinkovito, na spodnji uvodki se nabira škaja, ki jo valjanci vlečejo med valje, nastajajo poškodbe spodnje površine pločevine (uvaljana škaja). Obstoječa konfiguracija tudi ne omogoča izkoriščati celotne moči, ki jo nudijo novi pogonski motorji.

Zaradi teh pomanjkljivosti prihaja do izmeta zaradi odstopanja debeline ali zaradi poškodb površine, potrebno je brušenje pločevine za odpravo površinskih napak, pogoste so preklasifikacije pločevine v izdelke drugega kakovostnega kakovostnega razreda, prihaja do zamud pri dobavah kupcem, ker je potrebno ponavljati neuspelo proizvodnjo. Vse to pa povzroča dodatne stroške, ki se bodo zaradi povečevanja proizvodnje zahtevnejših izdelkov iz nerjavne pločevine še bistveno povečali, če pomanjkljivosti na valjalnem stroju blooming ne bodo odpravljene.

Za uspešno valjanje debele pločevine bo torej potrebna temeljita prenova valjalnega stroja (vgradnja avtomatske hidravlične nastavne naprave, opreme za upogibanja in za osni pomik valjev, opremo za avtomatsko menjavo delovnih valjev), potrebni bodo novi brisalniki (dovodke) z vgrajenim hladilnim sistemom za valje in sistem za odpraševanje. Morda bo potrebno zamenjati tudi ogrodje samo.

PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

Celovita ureditev logistike

V proizvodnih halah predelave debele pločevine predstavlja veliko težavo pomanjkanje prostora.

Primanjkuje prostora za skladiščenje vložka, zato vložka ni možno optimalno sortirati glede na predviden tehnološki proces. Prevoz vložka in odvoz odrezkov starega železa s tovarnjaki poteka skozi proizvodne hale. V hali nastaja velika

Debela pločevina pred novim peskarskim strojem.

Pred odpremo PC PDP se komaj srečata dva tovarnjaka

količina izpušnih plinov, mnogo prostora, ki mora biti na razpolago za manevriranje tovarnih vozil, pa ostaja neizkoriščenega. Zato tak način notranjega transporta tako z vidika pogojev dela kakor tudi z vidika organizacije dela ni več mogoč.

Za odpravo težave bo potrebno hale na njihovi zahodni strani (kjer se proizvodni procesi začnejo) podaljšati in transport urediti tako, da bo možen neposreden dostop s tovarnjaki do tega podaljška od zunaj (ne pa skozi proizvodne in odpreme hale, kot je to urejeno sedaj).

Podobno pereč problem je pomanjkanje prostora v odpremnem skladišču, zaradi česar ni možno sortirati gotove pločevine po željah kupca. Za predvideno povečanje proizvodnje debele pločevine iz nerjavnih jekel bo v sedanji hali odpreme potrebno zgraditi novo linijo za luženje pločevine, zato se bo razpoložljivi prostor še dodatno zmanjšal. Za nemoteno delo bo nujno zgraditi novo halo odpreme, kjer bo urejeno moderno regalno skladišče.

Investicija vključuje tudi postavitev pakirne linije, saj je dosedanje ročno pakiranje neučinkovito in ne dosega kakovosti, ki jo zahtevajo nekateri kupci.

Projekt Celovita ureditev logistike PC PDP je razdeljen v več faz. V prvi fazi, ki bo potekala v letu 2006, bodo izvedena vsa potrebna pripravljalna dela (pridobitev zemljišča, izdelava študij, priprava projektne dokumentacije ...).

Komorna žarilna peč

Za žarjenje pločevine iz plemenitih jekel (nelegiranih in legiranih jekel za poboljšanje, orodnih jekel) sta na voljo dve komorni (peči EBNER in LOI) s skupno letno zmogljivostjo do 4000 ton. Izdelki iz teh jekel dosegajo na trgu dobro ceno, zato želimo njihovo proizvodnjo povečati. To bo omogočila dodatna komorna peč, s katero bomo povečali žarilne zmogljivosti na 7000 ton/leto. Nova peč bo izdelana tako, da bo možna tudi uporaba varovalne atmosfere. Z žarjenjem v varovalni atmosferi bomo odpravili nevarnost razogljichenja površine pločevine, kar je pomembno zlasti za žarjenje orodnih jekel. Pogoje žarjenja in ohlajanja bodo krmilili in nadzorovali ustrezno izbrani programi žarjenja, s čimer bomo zagotovili zahtevano enakomerno kakovost žarjenega materiala.

POSLOVNA INFORMATIKA

Prenova poslovnih procesov in poslovno-informacijskega sistema

Obstoječi informacijski sistem je bil zgrajen v sredini devetdesetih let, sloni pa na informacijski tehnologiji, razviti v 70. letih. Sistem je zastarel, nepopoln in kljub nadgradnjam komajda še zadovoljuje potrebe po računalniški podpori osnovnih poslovnih funkcij družbe. Obstoječi sistem omejuje nadaljnji razvoj in onemogoča vključevanje dodatnih funkcij, potrebnih za ažurno sprejemanje poslovnih odločitev.

Za odpravo informacijskega »ozkega grla« bo potrebno izpeljati temeljito prenovo poslovnih procesov in na osnovi te prenove izbrati ustrezen poslovno-informacijski sistem, ki bo te procese v največji možni meri podpiral.

ENERGETIKA

Zamenjava obstoječih 5kV celic transformatorjev

Transformatorska postaja, ki služi za napajanje zračnih kompresorjev, zaprtih sistemov za hladilne vode in za porabnike v zahodnem delu vroče valjarne je bila zgrajena v 60. letih.

Elementi v transformatorski postaji so dotrajani, zato je oskrba porabnikov z električno energijo nezanesljiva, nastajajo težave z varnostjo in kakovostjo obratovanja, vzdrževanja in posluževanja elektroenergetskih naprav. Z zamenjavo obstoječih 5kV celic, transformatorjev in NN razdelilnika bomo te težave odpravili, zagotovili pa bomo tudi dodatna odjemna mesta, potrebna za priklop novih porabnikov v vroči valjarni, ki so predvideni v naslednjih letih.

Nadzorni sistem vodenja elektroenergetskih objektov

Nadzor in vodenje elektroenergetskih objektov (RTP jeklarna, RTP Bela in RTP Javornik) sedaj poteka ločeno, na lokaciji vsake postaje posebej. S projektom je predvidena izgradnja skupnega centra za nadzor in vodenje elektroenergetskih objektov. Z novimi sodobnejšimi elementi zaščite bomo povečali zanesljivost obratovanja, preprečili hujše okvare pomembnejših elektroenergetskih naprav in omogočili spremljanje parametrov kakovosti električne energije na posameznih visokonapetostnih odvodih.

INVESTICIJE V IZBOLJŠANJE OKOLJA

Poleg vlaganj za posodobitev iztrošene in zastarele proizvodne opreme ter vlaganj v nove naprave, potrebne za povečanje proizvodnje večvrednih izdelkov, bo precej sredstev namenjenih tudi zagotavljanju čistega okolja, ki je zasnovan na osnovi Sistema ravnanja z okoljem ISO 14001 in obveznostih, ki izhajajo iz direktiv o Celovitem nadzoru in preprečevanju onesnaževanja IPPC ter iz sanacijskega

okoljskega programa. Od celotnega sklopa naložb v okolje, ki bodo potekale v tem srednjeročnem obdobju, je za leto 2006 predvideno vlaganja v rekonstrukcijo škajnih jam v vroči valjarni in v izgradnjo zaprtega sistema spiralnih vod v hladni valjarni.

Rekonstrukcija škajnih jam

Za hlajenje valjalnih naprav se uporablja voda iz reke Save. Hladilna voda, ki se uporablja za neposredno hlajenje naprav, odnaša s seboj valjavniško škajo, ki se nato odseda v škajnih jamah. Poraba hladilne vode je v letu 2002 znašala preko 8,6 milijonov m³. Iz odsedalnikov (škajnih jam) se ta (odpadna) voda vrača v reko Savo.

Z naložbo želimo zgraditi zaključene hladilne sisteme. Ti bodo zajemali vso vodo, ki se uporablja za posredno in neposredno hlajenje valjalnih naprav Blooming in Steckel. Zaprti sistemi bodo vključevali čistilne naprave za fizikalno in kemijsko čiščenje odpadnih vod, ki nastajajo pri neposrednem hlajenju. Z izgradnjo zaprtega hladilnega sistema se bo poraba hladilne vode zmanjšala na 23,6 tisoč kubičnih metrov, odtoka odpadne vode v potok pa ne bo več.

Zaprti sistem spiralnih vod v hladni valjarni

Spiralne vode, ki nastajajo na lužilnih linijah za nerjavne trakove (SSAP) in za trakove iz silicijevih ter ogljičnih jekel (SCAP) pri izpiranju trakov, se sedaj prečrpavajo v nevtralizacijo, nato pa se preko usedalnika vodijo v potok Bela.

Letna količina odpadne vode je ca 36 tisoč m³. Z investicijo bomo zmogljivost nevtralizacijske naprave povečali, zgradili zaprt sistem za spiralne vode (in s tem izničili odtok odpadne vode v potok) in zmanjšali količino vode v nevtralizacijskem mulju (z zamenjavo vakuumske s filtrno prešo). Paleta nevtralizacijskega mulja bo možno porabiti kot vložek za EOP v jeklarni.

Aleš Lagoja

UDELEŽENCI V SISTEMU PROJEKTNEGA VODENJA

Kdo vse je udeležen v sistemu projektnega vodenja in kakšne so medsebojne povezave? So udeleženi samo zaposleni v naši družbi? Na ta vprašanja bomo v grobem poiskali odgovore v današnjem prispevku.

Kot je bilo že v prejšnji izdaji Novic obljubljeno, se bomo tokrat ustavili pri udeležencih, ki nastopajo v sistemu projektnega vodenja.

V sistemu projektnega vodenja sodelujoči:

- pripravljajo idejne predloge,
- analizirajo idejne predloge in sprejemajo odločitve o pripravi Osnovne projektne dokumentacije,
- sodelujejo pri pripravi Letnih in Strateških projektnih planov,
- izvajajo projektne cikle,
- vzdržujejo sistem projektnega vodenja.

V družbi obstajata tako profesionalna kot začasna projektna organizacijska struktura, ki pa se medsebojno prepletata. Druga obstaja oziroma je aktivna le za časa posameznega projektnega cikla. Strukturo najlaže ponazorimo s sliko.

Iz organigrama spodaj je razvidno, da noben del ni popolnoma ločen od drugega. Medsebojno se prepletajo in povezujejo na določeni stopnji projekta.

Vsak udeleženec ima točno definirano nalogo v samem sistemu projektnega vodenja. Nadzorni svet družbe SIJ, d.d. in Skupščina družbe sta elementa projektne organizacijske strukture, ki predstavljata končno raven odobritve največjih in najzahtevnejših projektov ter tvorita skupaj z zunanjimi strokovnimi sodelavci, dobavitelji opreme in različnimi izvajalci zunanje okolje projektne organizacijske strukture.

Predstavitev Sistema projektnega vodenja udeležencem v sistemu.

Ta struktura se povezuje s funkcijskim managementom, ki ga v naši družbi predstavlja tako posloводство kot vsi ostali zaposleni. Projektni management predstavljajo zaposleni v družbi, ki pa to delo opravljajo profesionalno, kar pomeni, da delo predstavlja njihove primarne delovne naloge, medtem ko ostali sodelujoči naloge v sistemu projektnega vodenja opravljajo poleg svojih osnovnih zadolžitev za čas trajanja posameznega projekta, v katerem so soudeleženi.

V grobem smo se danes dotaknili same organizacijske strukture. Naslednjič bomo poizkušali odgovoriti na vprašanje: »Kakšen je sam cikel projekta in kako si sledijo faze v projektu?

Blaž Jasnič

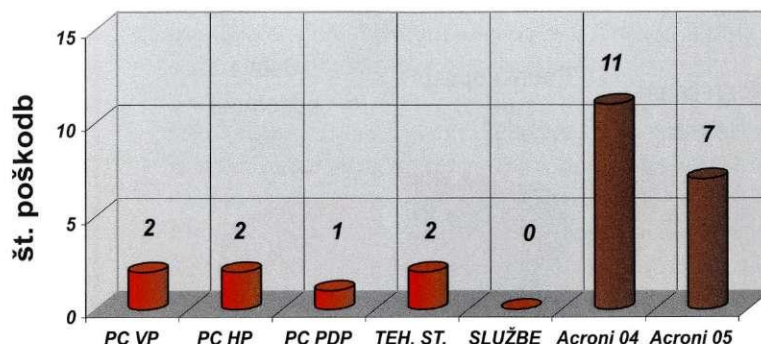
projektni management	funkcijski management	zunanje okolje
		nadzorni svet SIJ, d.d.
	skupščina družbe	
	glavni direktor posloводство	
	odgovorni član posloводства	
projektni manager	skrbnik projekta	
koordinator projekta		
projektni sekretar		
	vodja projekta	
	član projektnega tima	
	investicijska koordinacija	
	notranji strokovni sodelavec	
		zunanjí strokovni sodelavec
		dobavitelj opreme
		izvajalec del in/ali storitev

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu novembru 2005 se je pripetilo 7 poškodb pri delu. Poškodovani so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti, odsotni z dela 396 delovnih dni, to je 33 delovnih dni na poškodbo.

V mesecu novembru 2004 so se v primerjavi z novembrom 2005 pripetile štiri poškodbe pri delu več. Trend padanja števila poškodb v ACRONI-ju se tako nadaljuje.

ŠTEVILO POŠKODB PO ENOTAH

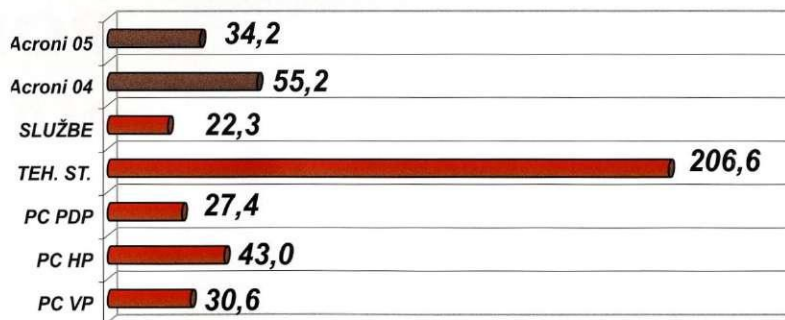

mesec	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
November 2004	1	8	1	0	1
November 2005	2	2	1	2	0

Pogostost na nivoju ACRONI-ja je v primerjavi z novembrom 2004 nižja. V tekočem mesecu pa je največja v Tehničnih storitvah, sledijo PC Hladna predelava, PC Vroča predelava, PC Predelava debele pločevine in službe.

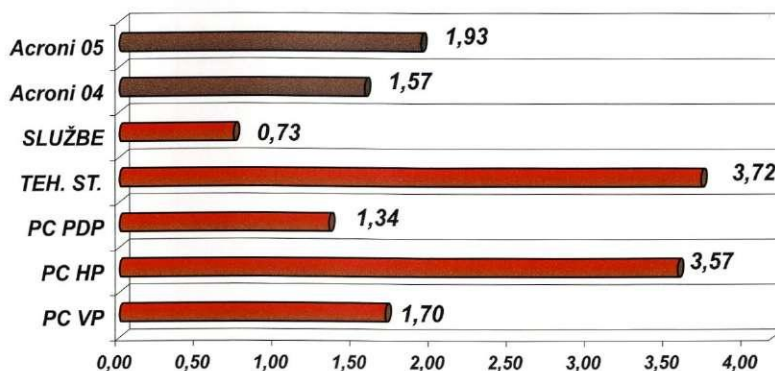
POGOSTOST-F2

(število poškodb/milijon proizvodnih ur)

Na nivoju ACRONI-ja je resnost v primerjavi z mesecem novembrom 2004 višja. Največja resnost poškodb je v Tehničnih storitvah, sledijo PC Hladna predelava, PC Vroča predelava, PC Predelava debele pločevine in službe.

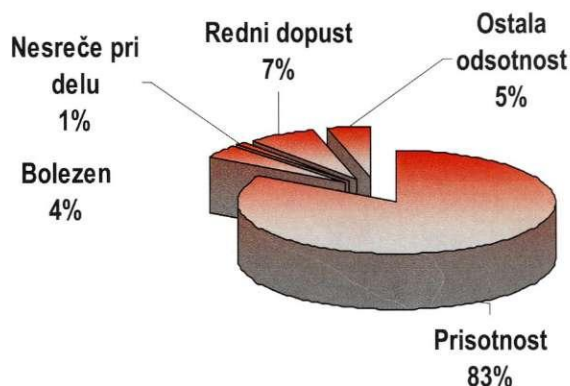
RESNOST POŠKODB-G1
(izgubljenih. dni /1000 proizvodnih dni)

Jure Vindiš, Franc Pintar

ODSOTNOST

V letošnjem novembru je bila odsotnost z dela za malenkost manjša kot lani. Za malenkost več je bilo bolniške odsotnosti, rednih dopustov in ostale odsotnosti pa je bilo malce manj kot lani v istem mesecu.

Ivanka Mavri

MARJAN CVEK in
FRANC POLAJNAR iz PC Vroča
predelava, sta 23.11.2005 zaključila
Višjo strokovno šolo in si pridobila
poklic inženir elektronike

Izobraževanje ob delu na Višji
strokovni šoli je 8. decembra 2005
zaključil **MATEJ JUNEŽ** - PC Vroča
predelava in si pridobil poklic inženir
strojništva.

Čestitamo!

JUBILANTI DELA

20 LET:

Sakib Šahbaz	PC VP Jeklarna
Ernest Medja	PC Hlad.pred.
Benjamin Ravnik	Proizv. teh. službe

30 LET:

Branko Haus	PC VP Jeklarna
France Nečimer	PC VP Jeklarna
Franc Terseglav	PC VP Jeklarna
Branko Bakič	PC Hlad. pred.
Darko Markizeti	PC Hlad. pred
Janez Kovač	Tehnič. kontrola

Iskrene čestitke!

NOVA RUBRIKA PODJETNIK V PODJETJU V NAŠIH NOVICAH JE OPAŽENA

Marsikdo me je v preteklem mesecu »pocukal za rokav« in povprašal kdo sta Polona Pibernik in Edita Kuhelj Krajnović, ki sta se predstavili v novembrskih Novicah. Polona in Edita nas bosta v naslednjih dvanajstih številkah naših Novic v posebni prilogi popeljali skozi različna področja upravljanja, vodenja, timskega dela in sodelovanja med zaposlenimi, komuniciranja, letnih razgovorov, izobraževanja... in še mnogo več. Skratka ne prezrite njunih člankov.

Nataša Karo

ACRONI

Želim se spreminjati

Hitrost in prilagodljivost postajata ključna dejavnika uspeha.

Ustvarjalec projekta Gazele, ki je v slovenskem poslovnem okolju uveljavil pomen dinamične rasti, je nekoč rekel: »Mlada gazela ima v naravi večjo možnost preživetja kot levji mladič.« Podobno velja za podjetja. Nekoč, v prejšnjem tisočletju, je bila velikost prednost. »Prevelik, da bi propadel,« je bilo znano geslo poslovnih učbenikov. Ste še tam?!

Pozdravljeni v 21. stoletju! Dobrodošli v dobi napredka, drugačnih pravil igre na trgu, hitrejših obratov. Zaradi množice izdelkov, ki nas obkrožajo, in masovne proizvodnje,

je moč iz »velikih« podjetij prešla na »malega« kupca. Na posameznika torej, tebe in mene, ki s svojim lastnim okusom in po lastni presoji odločava, kateri izdelek ali storitev nama je bolj všečen. Svet v izbiri postaja svobodnejši.

Na prvi pogled je videti, kot da opisane tržne razmere nimajo nič skupnega z mojim vsakdanjim delom. Narobe! Kupci mojih in tvojih storitev so posamezniki, ki imajo danes možnost globalne izbire.

Delo, za katerega se je še včeraj dozdevalo, da ga lahko kakovostno opraviva le ti in jaz, je nepreklicno postalo zamenljivo z delom Chena Quizhaja na Kitajskem ali morda Marka Karolyja s Poljske. Če je kupec še do včeraj izbiral izdelek, danes, bistveno bolj kot nekoč, izbira, komu bo zaupal njegovo proizvodnjo ali storitev.

Kupec v sodobnem gospodarstvu ne kupuje več izdelka, kupuje storitev in doživetje, ki sta njegov sestavni del. Vse to je veljalo že včeraj, porečete. Drži. A ne pozabimo, da si za isto doživetje pri kupcu prizadevata tudi Chen in Karoly ter ekipi, v katerih sodelujeta. Kako zmagati?

Prvi korak se začne z osebno odločitvijo posameznika in s pozitivnim odnosom do sprememb. Sposobnost prilagajanja spremembam je tisto, kar loči zmagovalce od poražencev. Ključna razlika, ki jo moramo v zahtevnih tržnih pogojih udejanjati, je najvišja mera poistovetenja z naročnikom naših storitev.

Razmišljajmo tako, kot razmišlja kupec! Informacije, ki nam jih preko vodstva, prodajnikov in tržne ekipe sporoča trg, so zato suho zlato. Hitrost, s katero smo jih sposobni vgrajevati v razvoj in inovativnost, pa je naša konkurenčna prednost.

Spremembe, hitrost in prilagodljivost so besede, ki jih razume vsak med nami. Poslovna resnica je, da jih le malo posameznikov in organizacij uspe prenesti v poslovne ritme družbe.

Za uspešna podjetja velja, da je neprestano spreminjanje in sledenje potrebam trga del njihovega vsakdanjika.

Želim se najbolje prilagajati kupcu, ker želim delati v uspešnem podjetju. Pa ti?

Edita Kuhelj Krajnović in Polona Pibernik,
uredništvo

- Miha: »Tole je že nevzdržno! A si slišal, da bomo imeli v prihodnjem letu ponovno reorganizacijo?«
- Kolega: »Meni se pa zdi, da nam sprememba ne more škoditi. Prepričan sem, da smo zdaj zelo neenakomerno obremenjeni.«
- Miha: »Vidim, kam meriš. Še vedno me pogreje, kako prostodušno me je zavrnil Stanko, ko sem ga prosil, naj prevzame poročilo o kakovosti; sam sem se utapljaj v delu, on pa je mirno surfal po internetu.«
- Kolega (se smeje): »Vidiš, da spremembe le niso vedno nekaj slabega. Če želiš, lahko celo prispevaš k njim. Če bi do konca prebral včerajšnjo okrožnico, namesto da si se takoj razburil nad napovedjo sprememb, bi videl, da bomo vanje dejavno vključeni tudi zaposleni.«

Govorimo o napredku ali pa gre le za nepotrebne novotarije? Brez muje se še čevelj ne obuje.

V življenju je že tako, da s prizadevnostjo daleč prideš. Tudi jeseniški hokejisti temu lahko pritrdijo. Ko je zlatim letom petnajstih zaporedno osvojenih državnih prvenstev sledilo nekaj črnih obdobij, je Jesenicam bolj trda predla.

Toda volja in želja biti najboljši, sta lani spet obrodili sadove s ponovno osvojitvijo prvenstva in letos je moštvo slavilo kar enaindvajset zaporednih zmag.

Čestitke ekipi! Nam pa ostaja naloga ugotoviti, kako take uspehe uporabiti za zgled znotraj podjetja. Zakaj bi se zgledovali po športnikih, porečete? No, zakaj pa ne? Njihovi uspehi so ravno tako plod ekipnega dela in skupne predanosti.

Ne potrebujete doktorskega naslova, da bi lahko prispevali uporabne predloge za koristne spremembe.

Tovarni sicer res ni treba osvojiti pokala, mora pa biti prilagodljiva in se hitro odzivati na zahteve ter potrebe trgov. Ne pozablajmo, da podjetja vedno sestavljajo ljudje. Spremembe, izboljšave in uspehi temeljijo na ljudeh. In, verjemite, ni treba biti ravno Einstein, da bi doprinesli k poslovnim uspešnostim. Tudi doktorskega naziva ne potrebujete. V resnici sploh ni potrebno, da ste kak priznan strokovnjak. Kar priznajte si, kolikokrat vam šine skozi možgane misel, da bi se tega lahko tudi vi spomnili, kadar slišite o kakšni novi ideji.

Spremembe ne koristijo zgolj podjetju, pač pa lahko olajšajo delo tudi nam samim.

A zakaj pravzaprav sploh potrebujemo spremembe in kup novotarij? Ker nam lahko precej olajšajo delo, za začetek. Nekoč so se delavci upirali tekočemu traku, potem so se tajnice upirale računalnikom, danes se nam to zdi smešno, mar ne?

Še znate živeti brez elektronske pošte? Si predstavljate, da bi vodili zaloge še vedno izključno na roke? Torej ne samo, da spremembe koristijo podjetju, koristijo tudi nam samim.

Predvsem se moramo zavedati, da ni nujno, da so spremembe tako opazne, kot v omenjenih primerih. Majhne spremembe imajo lahko nepredstavljivo velike učinke.

Harvard Business Review je objavil, da so v neki ameriški bolnišnici ugotovili, da imajo ogromne stroške s pacienti, ki niso pravočasno pripravljani na operacijo. Zaplet je bil v pravočasnem odvzemu krvi, saj brez rezultatov krvne analize bolnikov niso spustili v operacijsko dvorano.

Na koncu so ugotovili, da je vse, kar potrebujejo, sistem označevanja pacientov po vrstnem redu njihovih operacij. Nekaj barvnih kartončkov je rešilo veliko finančno težavo. Delavci bolnišnice so se, po tej uspešno uvedeni rešitvi, odločili poiskati vse šibke točke bolnišnice in jih s podobnimi malimi spremembami skušali odpraviti ali vsaj izboljšati.

Mali osebni priročnik obladovanja sprememb:

1. Osredotočimo se na sedanjost.
2. Dajmo spremembam priložnost.
3. Bodimo odprti in prilagodljivi.
4. Veliko sprašujmo.
5. Prisluhnimo le zanesljivim, preverjenim informacijam. Kar slišimo na hodnikih, je tolmačenje razumevanja vsaj desetih ljudi v verigi.
6. Razmislimo, čemu so uvedene spremembe namenjene in kakšne so lahko njihove posledice. Poiščimo priložnosti, ki jih prinašajo za nas, in postanimo del njih.
7. Štejejo posamezni koraki, vsak prispevek h končnemu cilju je dobrodošel.

Iz malega zraste veliko. Zavedajmo se, da iz vseh malih, uspešnih sprememb zrasteta opazna učinkovitost in celo dobiček. In če smo sami avtor le ene same spremembe, se bo ta precej poznala v skupnem seštevku. Ne potrebujemo vedno velikih, dramatičnih »zdravljenj«.

Gre za osnovne spremembe v delovnih procesih, ki omogočajo preprečevanje ponavljanja napak in težav, ki smo jih opazili. Namen je razdeliti velike težave na male delčke, ki jih veliko lažje rešujemo. Eksperimentiramo? Da, tudi to.

Gotovo si zdaj predstavljate norega znanstvenika, ki mu je v rokah ravno eksplodirala epruveta z zadnjim poskusom. Pa ne gre za to. Če vam nekaj ne gre, poskusite drugače. Če še to ne gre, spet drugače. Cilj je proces reševanja težav in izboljševanja. Ključna je sposobnost uporabe tega procesa za ustvarjanje novih idej in rešitev.

Dejansko je opisani proces uvajanja sprememb timsko delo. Le da ni potrebno določiti ekipe, ampak se ta vzpostavi po potrebi. Vsi zaposleni se moramo zavedati pomena izboljšav in vsi moramo sodelovati po svojih močeh. Tudi tisti na najnižjih delovnih pozicijah imajo kaj ponuditi. Sodelujmo z drugimi. Pogovarjajmo se o problematiki, rešitvah, izboljšavah, idejah, tonaži porabljenega papirja ali velikosti zaščitne maske. Pogovarjajmo se, predlagajmo in poslušajmo druge. Gotovo bo iz našega truda zraslo kaj dobrega.

Ideje za spremembe se lahko porodijo v najbolj nepričakovanih situacijah. Zato ne podcenjujte odmorov za kosilo s kolegi.

Pa nikar ne mislite, da si inoviranje zaslužijo samo izdelki, ali storitve, namenjeni kupcem. Prav tako inovacije pozitivno vplivajo na vsakodnevne delovne procese. Poiščite na primer inovativni način opravljanja enega področja vašega dela. Sami veste, kje so težave, kako jih odpraviti in kaj bi lahko izboljšali. Sploh ni vselej potrebno začeti iz nič. Pogosto zadošča, da preprosto sestavimo več obstoječih, lahko popolnoma nepovezanih, zamisli. Temu se reče ustvarjalna kombinatorika. Kuharji, recimo, jo prav radi uporabljajo.

In nikar ne recite, da nimate idej. Ideje lahko najdete kjerkoli. Najraje se prikažejo takrat, ko delate nekaj, kar vam je blizu ali v posebno veselje. Na sprehodu, ob ogledu tekme, pri najljubšem konjičku. Zato le pazite, da v sicer tako natrpanem urniku, najdete čas

Primož M. Dolničar, fotograf in režiser, je v zadnjih mesecih dobesedno zaslovel s kuharsko oddajo Coolinarika.

Sam pravi, da je od nekdaj rad povsem običajnim sestavinam vdahnil kanček drugačnega, zato na isto jed vedno pogleda z novega zornega kota. Prav tu leži skrivnost uspeha Coolinarike, ki jo vsako nedeljsko popoldne na TV Slovenija spremlja 150.000 gledalcev.

tudi za svoje drobne radosti. Te spodbujajo vaše možgane, povečajo pa tudi zadovoljstvo na delovnem mestu in zmanjšajo stres. Fino, ne?

ACRONI-jevo ekipo sestavljate predani ljudje. Ljudje, ki ste, vsak po svoje, že dokazali, da obvladate potrebna znanja za opravljanje svojega dela. Torej si človek sploh ne more predstavljati boljšega kolektiva za izboljšave na vseh področjih, na velikih in malih projektih ter v vsakodnevnih delovnih procesih. Ali v govorici športnih navijačev: **»Gremo ACRONI, gremo uspehom nasproti!«**

SLOVENSKA ZGODBA

Steklarne Hrastnik Opal narekuje ritem razvoja evropske steklarske industrije

Steklarne Hrastnik Opal je eno od 3 hčerinskih podjetij v lasti poslovne skupine Steklarne Hrastnik d.d., ki uspešno nadaljuje 140-letno tradicijo proizvodnje in oblikovanja stekla, in velja danes za enega najboljših proizvajalcev vrhunskih opalnih svetlobnih teles v Evropi. Prvotno ročno proizvodnjo dopolnjuje polavtomatska proizvodnja stekla za razsvetljavo, kar še danes velja za posebnost v načinu proizvodnje steklenih izdelkov za svetila na evropskem tržišču.

Na samostojno pot je podjetje stopilo leta 2000, ko je trg od njih še zahteval velike serije standardnih izdelkov in je bilo proizvodnjo sorazmerno preprosto organizirati. Vendar so se potrebe odjemalcev postopno, a vztrajno, začele spreminjati. Kupci so začeli naročati manjše serije, izdelki, po katerih so povpraševali, so bili zahtevnejši, drugačni.

Navajeni na ustaljeni način dela, se spremembe v proizvodnji niso odvijale v skladu s spremembami trga, zato so se kmalu pokazale vrzeli. Vse več je bilo reklamacij. Kazalo je, da se spremembam ne bodo mogli uspešno prilagoditi in da bo potrebno morda del proizvodnje celo zapreti.

To so bili težki časi za Steklarno Hrastnik Opal. Iz proizvodnje so prihajale pobude, naj komerciala ne sklepa poslov z zahtevnimi strankami, vodstvo pa se je še kako dobro zavedelo, da preprostih naročil kmalu več ne bo, zato so vztrajali. Del proizvodnje je razvil postopke naknadne obdelave stekla in v organizaciji sta se postopoma uveljavili inovativnost in butična miselnost.

Danes Steklarno Hrastnik Opal imenujejo Murano med proizvajalci večslojnih stekel. Odločitev za spremembe je pomenila veliko samozavest in zaupanje v lastno znanje in sposobnosti.

Ker cenijo lastno kakovost v procesu prodaje, iščejo tiste kupce, ki steklo poznajo in znajo ceniti njegove vrline, ter so jih seveda pripravljeni plačati. Prodaja je tako postala zaključen krog. Od komerciala kupca do komerciala proizvajalca, ki ju povezujejo razvoj, proizvodnja in vse podporne funkcije.

Franci Zajc, direktor Steklarne Hrastnik Opal: »Ne delamo revolucije. Že majhna izboljšava lahko marsikakšen proces bistveno poenostavi.«

POGOSTA VPRAŠANJA

V: Spremembe in novosti ... so le modna muha. Počakajmo, da val mine, potem bo vse po starem.

O: Tole je nevarno razmišljanje. Spremembe v okolju so surovo dejstvo, boj za tržni delež je tisti, ki bi ga v športu primerjali z olimpijskimi igrami. In čeprav so se te rodile s sporočilom, važno je sodelovati, ne zmagovati, danes štejejo le zmage. Naravnost k uspehu in zmagam terjata od nas spremembo načel. Vendar moramo biti sposobni to storiti na način, da se temeljnim in pozitivnim vrednotam ne odpovemo. Lastnosti najboljših organizacij in posameznikov na svetu so, da so sposobni neprestano iskati zdravo razmerje med napredkom in ohranjanjem vrednot. Pomen sprememb in »delati drugače« je morda res ciklični. A še vedno ostane vprašanje: Ali boste v začetku prihodnjega cikla potopljene ali imeli polno razprta jadra? Spremembe niso samo modna muha!

V: Spremembe so v bistvu odveč. Povsem dobro nam gre brez njih.

O: Obstajata dve vrsti podjetij. Tista, ki umirajo, in tista, ki se spreminjajo. Raziskave najboljših podjetij na svetu potrjujejo, da je za uspeh potrebno dvoje. Najprej zavedanje o tem, kaj je za posamezno organizacijo nespremenljiv, neprecenljiv in nezamenljiv del njene identitete ter na drugi strani neprestano udeležanje napredka in sprememb organizacije. Umetnost spajanja nasprotij naredi organizacijo in posameznike v njej vrhunske ter uspešne. Zanikanje sprememb v okolju in odzivanje nanje na drugi strani polnita sezname nezaposlenih. Na katerem seznamu želite biti?!

V: Kako naj se najbolje odzovem na spremembe?

O: V poslovni literaturi je v zadnjem času večkrat zaslediti misel: »Največja neumnost je delati stvari na isti način in pričakovati, da se bodo spremenile.« Ko sprejemate odločitve, se v vaših mislih oblikuje standarden način razmišljanja. Izzovite sami sebe, razmislite ter poskusite ravnati drugače. Če ne preizkusite, ne morete vedeti, ali deluje. Torej! Kaj boste danes naredili drugače?

Dragi bralec! Upamo, da smo zbudili zanimanje za razmišljanje o poslovnih izzivih tudi v vas. Oglasite se in spregovorite o svoji izkušnji, dobri ali slabi, mnenju, komentarju ali težavi ... Pogovarjamo se na naslovu kolegi@mediade.si.

Podjetniki v podjetju je publikacija za razvoj notranje podjetnega okolja in konkurenčnih posameznikov. Naslov uredništva: urednistvo@mediade.si Odgovorna urednica: Polona Pibernik, 040 313 286. Urednica: mag. Edita Kuhelj Krajnović, 040 488 040. Svetovalka uredništva: Sonja Šmuc. Fotografija: aoutPhoto, Primož M. Dolničar in uredništvo. Izdajatelj: Mediade, inovativno založništvo, d.o.o. Naslov: info@mediade.si

Podjetnometer je intelektualna lastnina izdajatelja Mediade, inovativno založništvo, d.o.o.

Podjetnometer ... iz prakse za prakso Kako je s spremembami v vaši organizaciji?

Med spodnjimi trditvami izberite tisto, za katero ocenjujete, da najbolje opisuje vaše delovno okolje. Spodaj so komentarji k posamezni izbiri.

- a) Vodstvo si neprestano izmišlja neke spremembe. Očitno so vse po vrsti zgrešene, vsaka reorganizacija stanje samo še poslabša.
- b) Že nekaj let zapovrstjo se ukvarjamo s spremembami. Še zdaj ne vem natančno, kaj je njihov cilj in zakaj so potrebne.
- c) Vsako leto izboljšam(o) kazalce poslovanja in nekaj spremenim(o) na bolje. Kaj še hočejo od nas?!
- d) Letos smo res začeli delati na razvoju in spremembe so nam všeč. Le občutek imamo, da včasih niso najbolj usklajene med posameznimi deli podjetja, da ne delujemo kot celota.
- e) V zadnjem letu smo preuredili del poslovanja. Zdaj se že pripravljamo, katero vrzel bomo »napadli« v naslednjem obdobju.

a) Alarm! Podjetje, v katerem ste, kaže znake predinfarktne stanja! Delate v organizaciji, kjer zaposleni še vedno mislijo, da je usoda podjetja odvisna le od njegovega vodstva. Če nočete, da boste pojutrišnjem pisali prošnje za zaposlitev, ker bo vaše podjetje odpuščalo, takoj razmislite, kako lahko sami prispevate k najboljšim možnim rezultatom uvajanja sprememb.

b) Bolje, a še vedno ne dovolj dobro. Čutite, da ste del sprememb in odpirate prava vprašanja. Zavedate se, da imajo spremembe cilj in da ga morate poznati ter razumeti. Na kaj še čakate? Takoj začnite spraševati!

c) Hm ... dobro ... napredek je del vašega delovnika. A pristajate na past malih sprememb in zadovoljstva z malimi rezultati. V pogojih, ko sta za rast in uspeh podjetja potrebna odločnost in pogum za večje korake, je to potrebno sprejeti in tako delovati. Ne bojte se drznih potez. Nihče ni neuspešnejši, če si upa nekaj narediti.

d) Bravo, verjetno delate v zelo dobri organizacijski klimi. In zavedate se, da je za uspeh poslovanja pomembno, da organizacija deluje kot celota, tim različnih oddelkov, služb in sektorjev. Morda je vaša služba ali oddelk celo zgled drugim?

e) Čestitke. Zapolnjevanje vrzeli, pomanjkljivosti, je normalno stanje v vaši organizaciji in sledi procesu načrtovanja, izvedbe, kontrole. Ne ukvarjate se več z odporom do sprememb, te so postale izziv in veselje, tekmujete sami s seboj. Verjamemo, da pri svojem delu uživate.

NA NOVINARSKI KONFERENCI O ZELO DOBRIH REZULTATIH JEKLARJEV

14. decembra je bila na sedežu Slovenske industrije jekla novinarska konferenca o rekordnih rezultatih in oceni poslovanja za skupino SIJ – Slovenska industrija jekla. Na njej so sodelovali predsednik uprave Tibor Šimonka ter oba člana uprave dr. Vasilij Prešern in Janez Trček.

Predsednik uprave je s ponosom poudaril, da so rezultati Slovenske industrije jekla rekordni ter da so presegli vse dosedanje. Zelo dobri rezultati niso posledica le tržnih gibanj, ampak so posledica tudi dolgoletnega prilagajanja tržnim zahtevam, izboljševanja konkurenčne sposobnosti in vlaganj v izboljšanje tehnologije, odprave ozkih grl ter racionalizacije poslovanja.

Jeseniški ACRONI, v katerem nas je zaposlenih nekaj več kot 1300, bo v letošnjem letu zabeležil prihodke v višini 69 milijard tolarjev, kar je za 16 odstotkov več kot lani. Čisti dobiček bo znašal 2,7 milijarde tolarjev. Vsak zaposleni v jeseniški jeklarski družbi je povečal dodano vrednost za 22,5 odstotkov in bo znašala 38.270 evrov na zaposlenega. Prihodnost jeklarstva je trdno začrtana, je še poudaril predsednik uprave Slovenske industrije jekla (SIJ) Tibor Šimonka.

Napovedi o tržnih gibanjih za prihodnje leto so slabše kot v prejšnjih dveh letih, zato v SIJ pričakujejo nekoliko slabše rezultate kot letos.

»Naša strategija do leta 2011 temelji na tem, da ne bomo težili k bistvenemu povečevanju proizvodnje, ampak bomo spreminjali sestavo jekel, kar pomeni, da bomo povečevali strukturo proizvodov, ki prinašajo višjo dodano vrednost. Temelj za to pa je znanje, ki ga obvladujejo najrazvitejši,« je povedal član uprave in glavni direktor

jesenškega ACRONI-ja prof. dr. Vasilij Prešern.

V prihodnjem letu bo ACRONI nadaljeval z investicijami. V polnem teku je investicija v novo peč za termično obdelavo debele pločevine, nadaljevala se bo posodobitev njene proizvodnje in logistike, v vroči valjarni pa obnova predogrodja Blooming. Pomemben delež investicij je namenjen tudi izboljšanju okolja, med njimi izvedba investicije v zaprt sistem hladilnih vod in zaključka prve faze ureditve odpravevanja ter nevtralizacije mulja, v skupni vrednosti 4,5 milijonov evrov. Skupaj bo v družbi ACRONI v prihodnjem letu začelih investicij v predračunski vrednosti 27 milijonov evrov.

Član uprave SIJ Janez Trček je opozoril na pomanjkanje

zanimanja za jeklarsko dejavnost in ustreznih tehničnih kadrov. Zato v družbah SIJ veliko štipendirajo in vlagajo v izobraževanje ob delu. ACRONI ima trenutno 121 vseh štipendistov, od katerih v tem šolskem letu prejema štipendijo 111 študentov oziroma dijakov. Prizadevajo si tudi, da bi se na jeklarskih lokacijah ponovno ustanovile srednje šole, pomembne za njihovo dejavnost, pripravljeni pa so tudi prispevati k povečanju zanimanja za študij na fakulteti za metalurgijo.

Ne smemo pozabiti tudi na jeseniške Elektrode, ki bodo letos prodale za 3,6 milijarde tolarjev izdelkov, kar je za 6 odstotkov več kot lani.

mag. Barbara Habe Sintič

PROIZVODNJA V NOVEMBRU

V novembru smo s proizvodnjo lahko zadovoljni, saj smo izdelali 25.926 ton izdelkov in jih prav toliko tudi odpremili našim kupcem. V vseh profitnih centrih smo presegli načrtovano proizvodnjo. V Profitnem centru Predelava debele pločevine je proizvodnja ovirana predvsem zaradi pomanjkanja prostora in zaradi investicijskih del na novi liniji za toplotno obdelavo. Kar nekaj motenj so nam povzročile obilne snežne padavine.

Profitni center Vroča predelava

Novembra smo odlili 29.069 ton slabov in izpolnili proizvodni načrt. Interno je bilo reklamirano 612 ton slabov, poleg tega pa smo odpisali še 151 ton slabov, ki se na skladišču nahajajo že dalj časa in zanje ni kupcev. Zvaljali smo 18.806 ton toplo valjanih trakov in 9.331 ton plošč debele pločevine, skupno 28.137 ton polizdelkov.

Proizvodnja slabov je potekala brez bistvenih težav do obilnega sneženja ob koncu meseca. Takrat je prišlo zaradi nihanja električne napetosti do več izpadov napajanja in posledično do ustavitve posameznih naprav. Največ škode pa so povzročile eksplozije zaradi prisotnosti snega v jeklenem odpadku.

Proizvodnja v valjarni je bila ustavljena dvakrat, tako da je skupno mirovala 68 ur. Vzrokov za ustavitve je bilo več. Najpomembnejši vzrok je bil prenapolnjeno odpremno skladišče polproizvodov, predvsem debele pločevine, drugi vzrok je bil v nepravčasno zbrušeni slabih, tretji pa v pomanjkanju slabov za toplo valjane trakove. Del časa je bil izkoriščen za popravila in preglede naprav.

V zadnjih mesecih se je zaradi preseganja načrtovane proizvodnje v PC VP količina medfaznih zalog v PC HP in PC PDP dvignila na 24.000 ton ob koncu meseca novembra. S tem smo omogočili nemoteno in kontinuirano proizvodnjo v teh finalnih proizvodnih enotah.

Odpadek na progi je bil v novembru dokaj visok. Izloženo je bilo 232,3 tone valjanih proizvodov ali 0,81 odstotka, od tega kar 181 ton toplo valjanih trakov. Vzrok za dokaj visok odpadek je v že omenjenih izpadih pogonov na progi.

Profitni center Hladna predelava

Dosežena proizvodnja HVT je znašala 10.522 ton, kar je 22 ton več, kot je bilo načrtovano. Pregled po posameznih skupinah jekel kaže rahlo odstopanje le pri proizvodnji elektro pločevin, v vseh ostalih skupinah jekel smo dosegli načrtovane vrednosti.

V proizvodnji TVT je bil načrt presežen za 126 ton, kar pomeni 4.976 ton proizvodnje in poleg tega še 650 ton trakov namenjenih za PVT.

Skupni doseženi izplen HVT znaša 89,1 odstotka, kar je za 1,5 odstotka bolje od načrtovanega. Na ta rezultat so najbolj vplivali rezultati proizvodnje elektro pločevin, kjer je skupni izplen 89,8 odstotka oz. 2 odstotka nad načrtom. Pri proizvodnji TVT skupni izplen znaša 92,7 odstotka oz. 3,9 odstotka nad načrtom.

Delo v posameznih sektorjih je potekalo brez večjih težav, kar so omogočale dobre medfazne zaloge. Tako smo na liniji CBL obratovali s tremi izmenami. Na lužilni liniji SCAP je bilo nekaj težav s prisotnostjo uvaljane škaje na elektro pločevinah, na SSAP pa smo se srečevali s težavami

povezanimi z emulzijskim oljem, zaradi česar je bilo potrebno določeno količino trakov lužiti dvakrat. V Finalizaciji sta bila izvedena redna načrtovana remonta razreznih linij SISL in SSSL. Za razrez vseh količin trakov je bilo organiziranih 11 dodatnih dni na linijah SSSL in CTL.

28. REDNA SEJA SKUPŠČINE ACRONI-ja

Dne 29. novembra 2005 je bila na sedežu družbe na Jesenicah 29. redna seja skupščine družbe. Skupščine so se udeležili vsi člani skupščine, predsednik Tibor Šimonka, člana Boris Pesjak in Janez Trček ter tudi strokovni sodelavki SIJ – Slovenske industrije jekla, pomočnici uprave Beba Leskošek in Dušanka Šegatin ter predstavnica za stike z javnostjo mag. Andreja Jernejčič. S strani posloводства so bili prisotni glavni direktor prof. dr. Vasilij Prešern, namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovníkar in tehnični direktor Branko Banko, Polonca Marjanovič, direktorica financ in ekonomike in Petra Filipič Špiler, direktorica za splošne in kadrovske zadeve. Na skupščini so bili obravnavani poročila o poslovanju I-X 2005, ocena poslovanja I-XII 2005, Gospodarski načrt za leto 2006, Strategija razvoja družbe 2006 – 2011, projekti št. 290 – Celovita ureditev logistike PC PDP in predlog za soglasje k izvedbi pripravljalnih del za projekt 290, Projekt 254 – Spiralne vode in projekt 204 – Aparat za sprotno določanje kemične sestave žlindre pri izdelavi jekla. Skupščina je izvedbo vseh predlaganih projektov potrdila. Posloводство je skupščini predstavilo tudi obe dolgoročni pogodbi za nakup električne energije in zemeljskega plina, kateri so člani skupščine vzeli na znanje, odobrili pa so tudi dodatna sponzorska sredstva za naše hokejiste.

Na splošno so člani skupščine izrazili veliko zadovoljstvo nad doseženim poslovnim rezultatom, na katerega smo upravičeno ponosni tudi mi.

Petra Filipič Špiler

Profitni center Predelava debele pločevine

V novembru smo izdelali 9.818 ton debele pločevine, kar predstavlja 103 odstotke operativnega načrta. Proizvodnja je bila presežena pri vseh skupinah jekel, razen v skupini nerjavnih jekel.

Največji zastoji so se pojavljali v lužilnici, zaradi montaže ogrevalnega sistema na kadi 2, sanacije celotnega cevne sistema in cisterne kadi 1 ter tehnološko zahtevnega ter dolgotrajnega luženja ognjeodpornih in duplex nerjavnih jekel.

Ponovno je prišlo do zloma podpornega valja na MDS ravnalniku in urgentne sanacije okvare še isti dan.

Stopnjevala se je problematika pomanjkanja odlagalnih površin, saj so investicijska dela na novi liniji za toplotno obdelavo v polnem zamahu. V decembru se začnejo tudi pripravljala dela za obnovo linije za toplotno obdelavo Drever, kar bo še zmanjšalo že tako minimalen prostor za sprejem vložka.

Nadaljuje se trend povečanega obsega načrtovanih tehnoloških del v obeh adjustazah, ki v novembru, podobno kot v oktobru izkazuje povečanje za 25 odstotkov, glede na povprečje 1. 2005. Povečan obseg načrtovanih tehnoloških del se kaže v nižji storilnosti adjustaz, kar pa je posledica sprejema bolj zahtevnih kupcev in naročil v zadnjem obdobju.

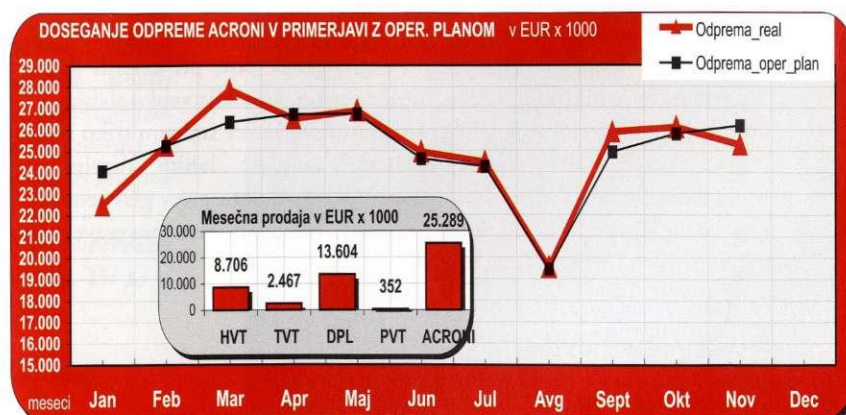
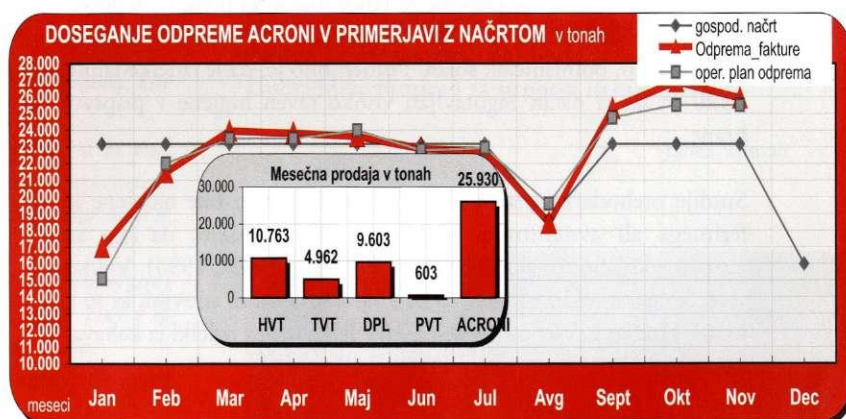
Bolj zahtevna naročila, predvsem na področju nerjavnih jekel, v veliki meri vplivajo na zelo visoko nezanesljivost proizvodne verige. V novembru je bilo podobno kot v oktobru proizvedeno kar 22 odstotkov neustrezne nerjavne debele pločevine na zelo specifična naročila.

Sektor PVT je izdelal v novembru 612 ton končnih izdelkov, oziroma 102 odstotka operativnega načrta. Oskrba z vložkom iz PC HP se je v zadnjem mesecu bistveno izboljšala in omogoča doseganje načrtovanih ciljev.

Branko Banko
tehnični direktor

poslovanje v novembru

	NERJAVNA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON.LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
				DINAMO, ELM_Si			ELMAG											
	realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA , PROGA																		
JEKLARNA	5.849	6.400	91	9.039	8.700	104	2.069	1.200	172	10.258	10.200	101	1.854	2.500	74	29.070	29.000	100
VALJARNA	3.716	5.000	74	9.147	8.800	104	1.187	1.200	99	11.796	10.500	112	2.291	2.500	92	28.137	28.000	100
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	1.206	1.200	101	7.018	7.200	97	1.529	1.400	109	175	100	175	594	600	99	10.522	10.500	100
TVT	296	300	99							4.116	4.050	102	564	500	113	4.976	4.850	103
DPL	3.407	3.700	92							5.205	5.000	104	1.204	850	142	9.816	9.550	103
PVT										607	600	101	5			612	600	102
ACRONI	4.909	5.200	94	7.018	7.200	97	1.529	1.400	109	10.103	9.750	104	2.367	1.950	121	25.926	25.500	102
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	1.224	1.200	102	6.997	7.200	97	1.639	1.400	117	112	100	112	791	600	132	10.763	10.500	103
TVT	304	300	101							4.150	4.050	102	508	500	102	4.962	4.850	102
DPL	3.505	3.700	95							5.095	5.000	102	1.004	850	118	9.603	9.550	101
PVT										603	600	100				603	600	100
ACRONI	5.032	5.200	97	6.997	7.200	97	1.639	1.400	117	9.960	9.750	102	2.302	1.950	118	25.930	25.500	102
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	2.318	2.334	99	4.932	5.149	96	915	785	116	68	71	96	565	501	113	8.706	8.840	98
TVT	549	540	102							1.603	1.592	101	356	355	100	2.467	2.486	99
DPL	9.932	10.805	92							2.862	2.845	101	911	858	106	13.604	14.508	94
PVT										351	344	102				352	344	102
ACRONI	12.799	13.678	94	4.932	5.149	96	915	785	116	4.533	4.508	101	1.832	1.713	107	25.289	26.178	97

ALI JE POSODA IZ NERJAVNEGA JEKLA RES NEZDRAVA?

V zadnjem času se v slovenskih časopisih pojavlja precej agresivna reklama za emajlirano posodo. V reklami posredno povezujejo vpliv niklja, ki izhaja iz nerjavnega jekla in povečanje alergij. Milo rečeno, informacija je zavajajoča in pri kupcih vzbuja zaskrbljenost.

Kakšna pa so dejstva?

Uporabo vseh kovin in zlitin, ki so v stiku s hrano obravnava tehnični dokument EU z naslovom: Smernice za kovinske materiale in zlitine, ki so v stiku s hrano. V dokumentu je prav posebno poglavje posvečeno tudi nerjavnim jeklom.

Izdelki iz nerjavnih jekel so pogosto v stiku s hrano. Odlična korozijska odpornost, visoka trpežnost, preprosto čiščenje in možnost sterilizacije ter dejstvo, da ne vplivajo na spremembo barve in okusa hrane ter pijač, so najpomembnejši razlogi za njihovo uporabo. Uporabljajo se v transportu kot cisterne za mleko, v predelovalni industriji npr. v industriji predelave mleka, sokov, paradižnika, kot cisterne za vino, sodčki za pivo, v predelavi žitaric in sladkorja, kot deli kuhinjske opreme v hotelih, restavracijah, bolnišnicah, šolah. Pomembno je, da je izdelke lahko čistiti in na ta način zagotavljati visoko raven higiene v pripravi hrane.

Študije prehoda kroma in niklja iz posode, ki so bile narejene iz feritnega ali avstenitnega nerjavnega jekla, kažejo, da gre za neznatne količine in sicer pod 0,1 mg/kg (vir: NiDI, 1994). Veliko večje količine niklja namreč zaužijemo z naravnimi snovmi, ki so v hrani. Hrana, ki vsebuje veliko niklja, je kakav in izdelki iz kakava, lešniki, različna semena (do 0,8 mg/kg).

Nikelj in krom sta v nerjavnih jeklih trdno vezana in sta v obliki trdne raztopine. Posamezne vrste nerjavnega jekla se uporabljajo tudi za biomedicinske izdelke, kar dokazuje njihovo varnost. Povečanje alergij gre v glavnem na račun izdelkov, pri katerih je površina le ponikljana. V tem primeru je vezava niklja veliko slabša in prihaja do sproščanja niklja. Izdelki so pogosto v stalnem stiku s kožo (zapestnice, uhani, ogrlice), zato se lahko razvije preobčutljivost na nikelj in alergija. V tem primeru gre v glavnem za kožne alergije, ki pa z uporabo posode nimajo nobene povezave.

Veliko užitka v kuhinji!

Alenka Kosmač

PREPIH, PRAH IN HRUP v delavnici priprave vzorcev na TK

Delavec, kdo bo tebe še upošteval? S temi besedami se začne pismo zaposlenega v delavnici Tehnične kontrole, ki ga v nadaljevanju povzemamo. Opominja nas, da dvostranska komunikacija ne deluje, vendar je prav s pomočjo le-te obelodanil težave.

V delavnici že od oktobra 1998 kljub večkratnim opozorilom delajo še vedno na prepihu, v prahu in hrupu. Nadrejeni si težave samo zapišejo v rokovnik in se zavijejo v molk. Če še kar vztrajaš, se poslužijo groženj. O pogojih dela je bil obveščen tudi varnostni inženir. Ker se ni še nič spremenilo, bi bil zaželen obisk. Zanima jih tudi, na koga se lahko obrne delavec v takšnih in podobnih primerih.

V mehanični delavnici TK pripravljamo trgalne in žilavostne vzorce. Vzorci so potrebni za preiskave naše pločevine in kasneje izdajo potrdil o kakovosti.

Delavnica »obratuje« na tej lokaciji sedem let.

*Kar se tiče **prepiha**, je najbolj ogroženo delovno mesto na dveh tračnih žagah, ki sta neposredno za vrati. Že pred leti je bilo zato montirano zapiralo vrat.*

Vrata uporabljajo tudi drugi delavci iz PC HP kot prehod, kar je zelo težko preprečiti.

Nekaj časa se že dogovarjamo o namestitvi zavese, ki bi vsaj delno omilila prepih, ki je ob hladnih dneh resnično neprijeten. Edina ustrezna rešitev, bi bil vetrolov znotraj delavnice, kjer je pa že tako premalo prostora.

*V zvezi s **prahom**, kake bistvene rešitve ni videti. Brusilni stroj ima vgrajeno odsesavanje. V delavnici se obdelujejo vzorci iz debele pločevine, ki je v večini primerov pokrita s škajo.*

*Projekt **Protihrupna zaščita** (imamo tri ponudbe), pa je bil pred leti s strani vodstva ACRONI-ja zavržen.*

*Trenutno je v teku projekt št. 307 (že odobren s strani skupščine) **Preselitev delavnice in nabava novih obdelovalnih strojev**. Delavnica se bo skupaj z laboratorijem za mehanske preiskave preselila na novo lokacijo na Javornik, v bivošo »diskarno«, kjer smo pred leti izsekavali rondele. Prostori bodo popolnoma obnovljeni.*

To se bo zgodilo v naslednjem letu, težko je napovedati natančen datum, ker projekt zahteva zelo veliko dela. Vsi pa si želimo, da bi bilo to čim prej!

Branko Krivec

SANACIJA UMIVALNIC NAPREDUJE

En del kopalnic je bil v preteklih dneh že popravljen. Delavci gradbenega podjetja nadaljujejo s popravili v drugem delu garderob in upamo, da bodo z deli kmalu zaključili. Uporadnike prosimo za strpnost in razumevanje.

Janez Vilman

NA LETOŠNJE LETO SMO VSI ZAPOSLENI LAHKO PONOSNI

V letu 2005, ki se izteka, smo v zgodovini ACRONI-ja dosegli največ. Zaključili smo ga najbolj uspešno. Na to smo lahko ponosni vsi. Trg nam je bil naklonjen, pa tudi sami smo se potrudili, da smo cilje dosegli in presegli ter da večjih okvar ni bilo.

Tako smo v tem letu dokazali, da znamo dobro delati ter da želimo biti še boljši in kaj več zaslužiti. To je bil vedno tudi cilj sindikata, saj lažje uresničuje svoje cilje, če je podjetje uspešno. Z direktorjem ACRONI-ja, dr. Prešernom smo imeli redne mesečne sestanke. V tem letu do večjih nesoglasij ni prihajalo. Mnogo težji dialog med sindikati in delodajalci pa se odvija na ravni nove panožne kolektivne pogodbe predvsem za dejavnost proizvodnje kovin in livarn. Težave imamo tudi z novimi vladnimi reformami, vendar upamo, da bodo naši pogajalci z podporo uresničili zahteve sindikata. Naš cilj v letu 2006 je še naprej dobro sodelovanje z direktorjem ACRONI-ja, predsednikom uprave SIJ – Slovenske industrije jekla, člani nadzornega sveta SIJ – Slovenske industrije jekla, občinskimi svetniki, politiki, ministri, posebno pa še z Neodvisnim sindikatом ACRONI-ja in Koordinacijo SKEI, SIJ – Slovenska industrija jekla. Še naprej pa želimo vplivati v korist boljšega poslovanja, nagrajevanja, boljših medsebojnih odnosov, razvoja, varnosti pri delu v ACRONI-ju.

V novem letu moramo izvesti volitve nosilcev funkcij na vseh ravneh organiziranosti v podružnici ACRONI in Konferenci podružnic na lokaciji Jesenice, skleniti novo podjetniško pogodbo z ACRONI-jem, sodelovati pri lastninjenju oziroma privatizaciji podjetja itd. Tako bo pomembno, da med člani sindikata izvolimo prave funkcionarje – zaupnike, katerim bo cilj delati za članstvo, zaposlene in ACRONI.

***V letu 2006 želi IO SKEI ACRONI vsem,
posebno pa članom SKEI
srečno zdravo in še bolj uspešno leto.***

SKEI – ACRONI
Predsednik Janez Vilman

NOVOLETNA VOŠČILNICA

Človek ne zna voščiti toliko želja,
kot jih zmore uslišati življenje.
Ne vemo, kaj nas čaka za prazničnimi vrati,
ko razigrano bo čas prestopil letni prag.
Ali bo jutro s soncem obsijano,
bo z mehkim perjem nam poslano ali bodo časi zlati?
Novo leto je neznanec, je nov list in ničesar ne
vidimo priti. Prav lepo ga je spoznati,
mu zaupati, a ne preveč pričakovati.
Vse kar je slabo, z novim letom naj zbledi.
Vse kar je dobro, za večno naj ostane.
Ob iztekajočem letu in pričakovanju novega je čas, ko
drug drugemu zaželimo dobro leto.
Zato samo dve besedi: "Zdravje in Sreča!"
A želja samo ena: "Naj bosta zdravje in sreča večna!"

**Prijetne božične praznike,
srečno in uspešno novo leto 2006,
želimo svojim članom in članicam,
njihovim družinam, sodelavcem,
poslovnim in drugim partnerjem.**

NEODVISNOST-KNSS
Predsednica Sonja Cuznar

NEKAJ ODMEVOV Z NOVOLETNE JELKE (1950) NA JESENICAH IN OKOLICI

Kadar gre za praznike in praznovanja, smo ljudje - ve se zakaj - hitro enotni, ne glede na večje ali manjše razlike med nami v pogledih na ta svet. Tako je Dedek Mraz z Novoletno jelko kmalu po osvoboditvi (1945) vsaj uradno prisilil Miklavža in Božička, da sta se za nekaj desetletij umaknila v ilegalo, ali vsaj za cerkvene zidove in za zapahnjena vrata ter zastrta okna domačih ognjišč. Za razliko od Josifa, ki se nam je leta 1948 hudo izneveril, je bil dobri mož iz sibirске tundre edino, kar nam je takrat lepega ostalo od vdane a žal slepe vere v velikega vodjo in njegovo skorajda po božje čaščno poslanstvo. In ne samo to; praznik po sovjetskem vzoru se je razmeroma hitro in ne preveč vsiljivo prijel, in ker smo Dedku Mrazu nadeli še tradicionalno slovensko opravo od škornjev preko koša do polhovke, mu je pristojna oblast hitro in brez oklevanja podelila tudi naše državljanstvo. Še sreča, kajti v nasprotnem primeru bi ga dandanašnji, pa čeprav po 60 letih, prav lahko doletela usoda izbrisanih.

Osrednje praznovanje je bilo v prostorih nove Metalurške industrijske šole (MIŠ) na Jesenicah, kjer se je zadnji dan leta v pravljичnem sijaju razkošila novoletna jelka. Pod njene bogato okrašene in z dobrotami ovešene veje so strumno prikorakali vsi, ki so takrat sodili v našo enotno socialistično skupnost ali veliko in srečno družino: najprej seveda malčki in njihovi starši, za njimi pa učenci, dijaki, kulturniki, recitatorji, igralci, borci NOV in ostali partizani, delavci, uradniki, udarniki,

racionalizatorji, inovatorji in (verjetno tudi firbci). Po obdarovanju 1700 otrok in medsebojnih prisrčnih razgovorih je igralska skupina »Mladi kovinar« uprizorila pravljичno igrico »Sneguljčica« o zlobi pokvarjenega sveta in pravici ter ljubezni, ki zmagujeta ...

Tudi v širšem okolišu je bilo dogajanje ob novoletnem praznovanju zelo pestro. Delovno ljudstvo je ob slovesnem zaključku tretjega planskega leta storilo vse, da bi predvsem otroci ta čas preživeli v neskaljeni sreči in popolnem zadovoljstvu. Okrajni prireditveni odbor je med podeželske kraje razdelil za pol milijona dinarjev daril v obliki sladkarij, živil, knjig, igrač in tekstilnega blaga, vaški odbori pa so ga pri tem izdatno dopolnjevali. Vrstile so se številne kulturne in zabavne prireditve ...

Praznovanje je zelo lepo uspelo tudi v Radovljici. SKUD »Anton Tomaž Linhart« je cicibanom in pionirjem priredil

igrico o Dedku Mrazu, nato pa so odšli v hotel »Triglav«, kjer so prejeli darila. Morda najlepšo novoletno jelko pa so imeli v Begunjah ...

Seveda tudi na starejše niso pozabili. V »Domu onemoglih« na Jesenicah so se vsi oskrbovanci ob prijetnem kramljanju veselili lepih daril, nekateri izmed njih so ta praznik doživeli celo prvič. Krajevna organizacija ZB NOV v Žirovnici pa je obdarovala tako nekatere odrasle in starejše kot tudi otroke. Sindikalna podružnica kovinarjev ŽJ je prispevala 20 parov otroških čevljev, »Šiviljsko krojaška delavnica KLO« iz Žirovnice pa nekaj oblačil. Posebna darila je prejelo tudi 30 najrevnejših družin ...

Na koncu vendarle ni šlo brez kritik na račun tistih, ki se pri kolektivni obdaritvi niso najbolje izkazali. Ali se niso znašli ali pa se niso dovolj zavedli pomena takšnih akcij, je bilo po toči prepozno zvoniti. »Zato naj delovni kolektivi in množične organizacije že sedaj razmišljajo, kako bodo ob prihodnji novoletni jelki kolektivno obdarili pionirske odrede«, je zapisano v prispevku. Na Bledu je šlo ljudem v nos, da je Dedek Mraz posebej obdaroval otroke hotelskih uslužbencev, »ki niso niti najbolj pridni niti najpotrebnejši daril«. Kritika s krono pa je bila vsekakor namenjena primeru v Nomenju: mamice z otročički so več ur zaman čakale pred zaprtimi vrati prireditvenega prostora. Ko so se naposled le odprla, jih je čakalo neprijetno presenečenje: prazna, mrzla dvorana in nikjer niti sledu o novoletnem drevescu. Tovarišu P. A. (verjetno bi moral odigrati Dedka Mraza) se je na lovski veselici v Bohinjski Bistrici ob

izdatni meri cvička (naj se sliši malo spodobneje) Zemlja najverjetneje postavila pokonci in zavoljo tega na prireditev sploh ni mogel priti. Sramota! ...

Sicer pa je sredstva za novoletno jelko darovalo 52 podjetij, sindikalnih podružnic, ustanov in odborov ljudske oblasti v okraju. Nekateri pri tem niso skoparili, saj so prispevali tudi več kot 20.000 dinarjev.

Kljub manjšim težavam in pomanjkljivostim so novoletna praznovanja lepo uspela in predvsem pri otrocih dosegla svoje poslanstvo; napake pa so nas izučile, da jih bomo do naslednjega leta čim več odpravili.

Po predlogi iz člankov v »Jesenškem Kovinarju« štev. 53, 1949 in 1, 2, 5, 1950 zapisal

Zdravko Kovačič

Prva leta Dedek Mraz v modnih revijah očitno ni našel primerne kroja, zato si je opravo večkrat sposodil pri Božičku, kar lahko vidimo tudi na voščilnici iz petdesetih let.

PLATNA IN VARJENE SKULPTURE

Jedilnico bosta v decembru in prvi polovici januarja krasili kar dve razstavi, ki smo ju odprli v minulih dneh. Likovna dela razstavlja Jaka Kobal, varjene skulpture so delo Ljubomirja Melanška.

Jaka Kobal je Jeseničan, član kluba likovnikov DOLIK od leta 1998. Od takrat sodeluje na mnogih skupinskih in samostojnih razstavah. Razstavlja krajine in tihožitja, ki so zaradi razkošja barv in oblik njegov pogost motiv.

Akadska slikarka Irena Ocepek, je o njem in njegovih delih zapisala:

»Jaka Kobal je slikar konkretnih motivov zgolj navidez. Umetniške aspiracije ga počasi odnašajo na polja osebne kontemplacije, v krajine, ki se utegnejo kdaj v prihodnosti preobraziti v likovne celote, osvobojene odvečnih

Odprte razstave so s petjem in igranjem na harmoniko popestrili učenci nižje stopnje iz Osnovne šole Koroška Bela.

pripovednih elementov. Vertikalni in horizontalni, skrbno izbrani kompozicijski rezi, podkrepljeni s spontano koloristično govorico, predstavljajo ustrezen okvir za temperamentno stopnjevanje oblik. Barvni nanosi dajejo podobam ploskovno reliefen videz, kompozicijsko razigranost in zračnost. Svojo likovno potenco Jaka Kobal dokazuje predvsem z barvno transparenco, subtilnimi tonskimi prehodi in domišljenimi oblikovnimi aranžmaji kompozicijskih postavitev. Slikarski red, ki ga ustvarjalec vzpostavlja, je več kot primeren za upodabljanje klasičnih slikarskih tem, kot sta tihožitje in krajina.«

Poštna kočija, izdelek Ljubomirja Melanška.

Del svoje bogate zbirke varjenih skulptur razstavlja umetnostni varilec **Ljubomir Melanšek** iz Lokovice pri Šoštanju, ki je izdelal tudi skulpturo iz nerjaveče pločevine za letošnjega Pantzevega nagrajenca. Ljubomir Melanšek izhaja iz delavske družine. Rodil se je 21. marca 1955 in je upokojen visokospecializiran varilec.

Predsednik Sekcije likovnih oblikovalcev v kovini, katere član je tudi Melanšek, umetnostni varilec mag. Janez Kranjc je za to priložnost napisal:

»Klasično umetniško oblikovanje kovin na prostoru današnje Republike Slovenije sega daleč nazaj v prazgodovino, tako da se današnje generacije ustvarjalcev, še posebno Ljubomir Melanšek, v marsikaterem segmentu navezujejo na dolgo in bogato tradicijo elementarnih postopkov oblikovanja kovin (varjenje in tolčenje).

Umetnostni varilci, v sredini avtor skulptur.

Tehniko spajanja kovin z varjenjem pa v širokem obsegu uporablja tudi Melanšek in to od leta 1994 naprej pri postavljanju svojih spomeniških obeležij. Potrebno je poudariti, da se je po uvedbi nove tehnologije oblikovanja takoj pridružil tudi Ljubomir Melanšek kot avtodidaktik in s svojimi praktičnimi inovacijami varjenja in spajanja najrazličnejših kovin vidno in zanimivo obogatil za Slovenijo značilno podobo množičnih amaterskih likovnih prizadevanj, zadnjega desetletja. Že bežen pogled na njegovo uporabljeno tehniko oblikovanja razkriva, da je ponudba velika in pestra, in to od lažje sestavljenih abstraktnih konstrukcij do oblikovno zahtevnejših iz naravnih oblik navdahnjenih skulptur.

Enaka pestrost se kaže tudi v zastopanosti njegovega poklica, kakor tudi v tehniki izdelovanja, ki jih uporablja pri izdelovanju svojih skulptur.«

Razstavi bosta na ogled do 13. januarja 2006, vsak delovni dan od 8. do 15. ure (za zunanje goste od 13. do 15. ure).

Vabljeni!

Lilijana Markež

CESTNI PROMET NA JESENICAH PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO

(Stalna razstava v Kosovi graščini, 1. nadstropje)

V Kosovi graščini del stalne razstave zavzema obdobje pred drugo svetovno vojno. Letos se je del gradiva z razstave preselil v Kasarno na Stari Savi, zato je nastal prostor za novo razstavo. Postavili smo zbirko o zgodovini cestnega prometa na Jesenicah pred drugo svetovno vojno. Zbrali smo nekaj slikovnega gradiva in ustnega izročila ter s pomočjo Občine obnovili nekdanjo črpalko v Balohovi hiši ter tako dopolnili manjkajoči del stalne razstave. Seveda pa razstavo še vedno dopolnjujemo, zato zbiramo zanimivosti, ki govorijo o prometu nekdanj na naših cestah. Veseli bomo vseh na novo pridobljenih eksponatov (starih avtomobilov, motorjev, koles, šoferske opreme in drugega), ki jih bomo z veseljem vključili v našo razstavo.

POLEG VOZOV NA CESTAH TUDI PRVI AVTOMOBILI

Prvi avtomobili so na Jesenice pripeljali po prvi svetovni vojni, saj so imele Jesenice slabe makadamske ceste, a odlično železniško povezavo. Ta jih je povezovala z Ljubljano, Trbižem, Trstom in Beljakom. Po prvi svetovni vojni pa se je povečal tudi cestni promet, predvsem iz Ljubljane po Gornjesavski dolini preko Korenskega sedla na Koroško.

Poleg konjskih vpreg je bilo na makadamskih cestah vse več motornih koles, avtomobilov pa tudi kamionov. Z železniške postaje so začeli voziti prvi taksisti, ki so si že nabavili prve avtomobile: Filip in Albin Stegnar, Ivan Trampuž, Franc Koritnik (pri Juriju Jeramu) in Andrej Sedej. Avtomobile so začeli kupovati tudi nekateri premožnejši domačini: lesni trgovec dr. Ernest Rekar, zdravnik dr. Viktor Marčič, dr. Milan Čeh, sin dr. Franja Kogoja, sin hotelirja Otto Paar in Mihael Regovec. Uporabljali so jih kot pomoč pri svoji dejavnosti.

Največ avtomobilov je bilo znamke Chevrolet, Ford, Dodge, Minerva in Tatra.

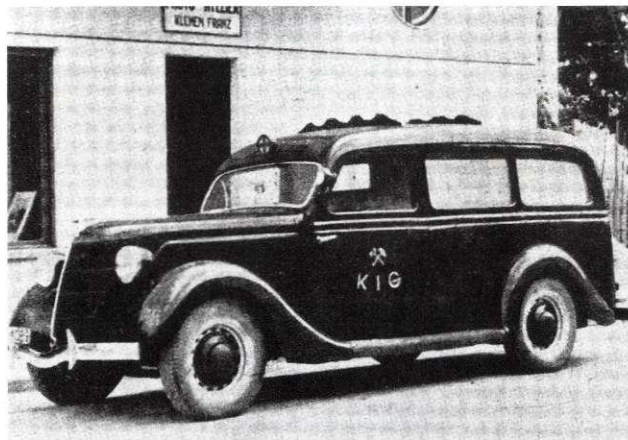
MOTORJI

Pred drugo svetovno vojno se je po Jesenicah vozilo več kot deset motoristov: Jože Šibal (med prvimi!), Franc Ahčin, trgovec Lovro Baloh, Henrik Svete, Ivan Petkoš, Vlado Sitar, urar Milan Levičnik, advokat dr. Aleš Stanovnik, Ludvik Ravnik, Avgust Ravhekar, Franc Sovšek, Anton Koranter, fotograf Franc Vilman, Karel Erzar, lesni trgovec Tone Kunčič z Blejske Dobrave in gostilničar Očepek s Hrušice. Največ motorjev je bilo znamke Harley Davidson in Puch.

VOZNI PARK V ŽELEZARNI KID

V železarni Kranjske industrijske družbe sta imela svoja službena avtomobila znamke Dodge generalni direktor Karel Noot in tehnični direktor dr. Herman Klinar. Osebni avto Ford Coupe pa je služil tudi reševalcem. Za prevoze je bil zadolžen tovarniški taksist Franc Rojs.

Garažo in mehanično delavnico za službena vozila so imeli najprej za graščino na Stari Savi, po letu 1938 pa v vzorno urejenih prostorih na Savi. V njej so imeli tudi dva kamiona znamke Mercedes in Mann, ki so ju med drugo svetovno vojno zaradi energetske krize predelali v drva. Za brezplačno

Osebni avto Ford Coupe je v Železarni Kranjske industrijske družbe še med drugo svetovno vojno služil tudi reševalcem (Tovarniški časopis - Werkszeitung Kranjske industrijske družbe 1941-1944, Gornjesavski muzej Jesenice)

delovanje avtomobilov so skrbeli mojster Grgič, električar Miha Černe ter mehanik in šofer Jože Miko.

Železarna je imela tudi dva motorja, enega je uporabljal ekonom Horst Katerbitz, drugega pa so uporabljali tudi drugi uslužbenci.

BENCINSKE ČRPALKE

Na Jesenicah so bile pred drugo svetovno vojno štiri bencinske črpalke. Na Jesenicah sta jo imela trgovec Mihael Kovačič v Balohovi hiši (z dvema steklenicama) in trgovec Čufar na Plavžu (s tremi steklenicami), železarna jo je imela ob garaži in mehanični delavnici na Savi, na Javorniku pa je trgovec prodajal bencin kar iz soda v navadnih steklenicah.

(Največ podatkov, pisnega gradiva in fotografij sta mi posredovala gospa ADELA BURNIK in gospod JOŽE MIKO, za kar se jima iskreno zahvaljujem.)

Razstava v Kosovi graščini (1. nadstropje) je odprta od 15. decembra 2005 naprej od torka do petka, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Vstop je brezplačen.

Tone Konobelj
Gornjesavski muzej Jesenice

SREČNO POT!

Preživeli smo staro leto, se podali v čas zabav in obdarovanj, ki so vsem v veselje in radost, čeprav na trenutke morda kar malce odveč. Začetek leta pa je čas, ko se zazremo v prihodnost in verjamemo, da se nam lahko vse uresniči. Želimo si, da bi bila naša prihodnost prijetnejša in tudi srečnejša. Ampak to je zdaj za nami, pred nami pa so vedno daljši zimski dnevi, ki jih bomo lahko zapolnili z razgibavanjem na snegu, bodisi s smučmi, sanmi ali pa samo s pešačenjem po svežem in hladnem zraku.

Posebno hoja v naravo je ena od poti, kako se razvedriti in napolniti baterije za prihodnost, in tudi ena od poti, ki nas pripelje do zdravja, oziroma do zdravega življenja. Saj je zdravje vrlina in dobrina, tega se je dobro zavedati vsak dan posebej, zato mu je treba namenjati veliko pozornosti in ga negovati. V času pojavljanja vedno novih bolezni, marsikoga zgrabi panika, zato je vredno poiskati svoje zdravilo v naravi, v kateri se to zdravilo skriva.

Pravi užitek takega odnosa do narave je tudi v temeljitem raziskovanju in spoznavanju krajev, njihovih prebivalcev, navad in šeg. Kamor boste šli oziroma stopali po tej lepi slovenski zemlji, boste našli nekaj, kar vas bo razveselilo. Ali podoba kraja ali lepo staro hišo, morebiti cerkev ali grad na hribu, sotesko, slap, jezero ali pa boste srečali delovnega človeka, ki vas bo pozdravil in vam zaželel dobrodošlico. Skupaj z njimi boste pokramljali in se strinjali, da je pri nas lepo ali pa vsaj prijazno živeti. Naša lepa dežela pa ni le za domačine, marveč predvsem za tujce, popotnike, ki združujejo svet v celoto, čeprav vsak izmed njih govori svoj jezik, ima svojo kulturo in tudi svojo zgodovino. Nič čudnega ni torej, če smo Slovenci izletniško ljudstvo, kamorkoli se odpravimo že doživimo nekaj novega, če drugega ne, se splača ustaviti v dobri domači gostilni. Gostilna je bila od nekdaj slovenska značilnost, kraj v katerem so se ljudje zbirali, se povesečili, se pogovorili, zabavali oziroma poskrbeli za telo in dušo. V gostilnah so nastajale velike reči in vsak obiskovalec Slovenije in izletnik bi moral vsaj enkrat sesti v lepo in prijetno gostilno. V njih spoznati preproste ljudi, poizkusiti pristno domačo hrano in poizkusiti žlahtno slovensko vino.

Lepa je naša dežela Slovenija, lep košček sveta v srcu Evrope, le za pest zemlje a polno prgišče lepega. Poznati, oziroma spoznavati vse to naše bogastvo, pomeni biti tudi sam bogat. To naj bo tudi povabilo, da z nami doživite, to lepo Slovenijo. Na pohodih slovenskih železarjev boste spoznali nove kotičke in doživeli marsikaj lepega.

Za konec še zahvala vsem pohodnikom, ki ste se udeleževali pohodov. Upam, da smo izpolnili vaša pričakovanja in v prihodnje načrtujemo tudi nekaj novosti, ki bi pohode še bolj obogatile.

Predvsem pa hvala prof. dr. Vasiliju Prešernu in celotni upravi ACRONI-ja, ki so finančno podprli izpeljavo 108. pohoda slovenskih železarjev na Vrtaški vrh v letu 2005. Hvala tudi sindikatu družbe ACRONI Neodvisnost, IDT Jesenice Doka Jesenice, Timing Mojstrana, Niro Steel Jesenice, Salesianer Miettex Škofja Loka, Esotech Velenje in Venles Jesenice.

VSEM ŽELIM SREČNO V LETU 2006, NAJ VAS SREČA, ZDRAVJE IN LJUBEZEN SPREMLJAJO VSE DNI!

Tone Kelbl

Grintovec

Planina Prevala

Blejski grad

Cerkev na vrhu Dobrača

NA POTEPANJU PO NOTRANJSKI

Na prekrasen sončni dan 1. oktobra smo se člani društva DRFD podali na potepanje po Notranjski. Najprej smo si ogledali enega najslikovitějšíh čudes človekove zgodovine - Predjamski grad. Že več kot 700 let kraljuje v 123 m visoki skalni steni in je ena najstarejših utrdb, kjer so se stoletja skrivali razbojniki in roparski vitezi. Tu je bilo skrivno domovanje drznega in upornega viteza Erazma Predjamskega. Sprehod skozi grad je enkratno doživetje - domiselno postavljene lutke ponazarjajo življenjski utrip gradu. V njem je urejena tudi manjša muzejska zbirka ter srednjeveška orožarna.

Na poti proti vrhu Slivnice.

Pot nas je vodila naprej proti Cerknici, ki leži v bližini enega najbolj nenavadnih pojavov na svetu: presihajočega Cerkniškega jezera ter pod 1114 m visoko čarovniško Slivnico, na katero smo se peš podali tudi mi. Slivnica - imenovana tudi Gora čarovnic-, ki pravzaprav ni gora, ampak hrib, s katerega je morda najčudovitejši pogled na ves notranjski svet: Cerkniško jezero, smučarske Bloke širni gozdovi s Snežnikom v daljavi. A tod okoli se ne klatijo le čarovnice, tod okoli so tudi medvedi in ravno na dan našega obiska smo bili opozorjeni na medveda, ki naj bi ranjen odhlačal proti Slivnici. Očitno pa se je ta medved prestrašil

Cerkniško jezero.

obiska tako velikega števila čarovnic DRFD in odhlačal kam drugam. V koči na Slivnici smo se okrepčali s pravo coprniško čorbo in pogreli s šilcem coprniškega žganja. Dobro ogreti smo se odpeljali proti Cerkniškemu jezeru, ki predstavlja kraški fenomen presihajočega jezera. Najprej smo si ogledali maketo jezera, ki prikazuje geografski in vodni sistem. Ob strokovni razlagi, ki traja približno 45 minut, smo izvedeli vse o nastajanju in presihanju Cerkniškega jezera. Prikaz vodnega sistema na maketi spremljajo tonski posnetki življenja ob jezeru, saj ob njem gnezdi mnogo različnih vrst ptic.

Po ogledu makete smo se zapeljali čez jezero, v katerem je bilo že kar nekaj vode. Jezero se napolni v glavnem po jesenskem deževju in spomladi, ko se tali sneg. Presiha maja ali junija, včasih pa tudi pozimi. Poleti pa domačini na območju jezera sušijo seno. Pot smo nadaljevali proti Rakovem Škocjanu. To je slikovita kraška dolina, ki leži med

Naravni most.

Cerkniškim in Planinskim poljem. Ta dolina ima na eni strani izvire in na odtočni strani ponore - dolina s kraškim dotokom in kraškim odtokom. V zgornjem delu se nahaja Mali naravni most, približno 2.5 km niže pa še Veliki naravni most. To sta dve naravni čudesi, ki si jih je vredno ogledati. Ob sušni dobi pod mostovoma skoraj ni vode, saj Raka ponika že v zgornjem toku pred Velikim naravnim mostom, v deževni dobi pa voda zalije dno doline in sega celo nad obok Velikega naravnega mostu. Na koncu doline Rak ponika v Tkalca jami, katero smo si ogledali in slišali tudi anekdoto te jame.

Polni lepih vtisov smo si med potjo v vasi Ževše ogledali znamenito akustično cerkev, v kateri zaradi akustičnosti prirejajo različne koncerte, zanimiva pa je tudi njena ladja v obliki tropesne deteljice.

Našo turnejo smo zaključili v bližnjem gostišču ob prijetni glasbi ter dobri hrani in pijači. V zgodnjih jutranjih urah smo utrujeni vendar polni lepih vtisov prispeli domov.

Zvonka Arh

JESENICE SO NA EVROPSKEM HOKEJSKEM ZEMLJEVIDU

Polfinalni turnir za Kontinentalni pokal, ki je potekal od 18. do 20. decembra v hokejski dvorani Podmežakla na Jesenicah, je bil prav gotovo vrhunski športni dogodek za Jesenice in Slovenijo. Po turnirju smo bili deležni številnih pohval na račun izvrstne organizacije tako velikega tekmovanja. Gostujoče ekipe so bile navdušene nad nastanitvijo (Hotel Špik Gozd Martuljek), odličnimi tekmovalnimi pogoji, izvrstno izpeljanimi prevozi (Integral Jesenice), kot tudi nad tem, da smo iz naše nikoli dograjene dvorane uspeli izveliči maksimalne pogoje za treninge in delo tehničnih ekip, ki na takšnih turnirjih spremljajo moštva. Visoki predstavnik IIHF dr. Hans Dobida je na sedež IIHF poslal poročilo, v katerem ni bilo niti ene pripombe, obenem pa nas je razveselil tudi z osebnim zahvalnim pismom predsedniku našega kluba dr. Ažmanu.

Projekt organizacije je zahteval zares izjemne napore, toda še enkrat smo dokazali, da smo združeni -pri organizaciji so nam bili v veliko pomoč tudi člani HD mladi Jesenice, prav tako pa tudi delavci Zavoda za šport Jesenice, sposobni organizirati vsako hokejsko tekmovanje na najvišji ravni.

Škoda je le, da smo kljub zares trem odlično odigranim tekmam na turnirju osvojili tretje mesto. Cilj je bil pred tekmovanjem izjemno zahteven. Želeli smo si uvrstitve v finale, toda prav v času turnirja so našo ekipo še bolj prizadele poškodbe (že tako imamo vso sezono neverjetno smolo s poškodbami), tako da ob petih poškodovanih igralcih v odločilnih trenutkih nismo uspeli. Dva tesna poraza z Yunost Minsk in Rigo 2000 z 2:1 ter ob povsem enakovredni igri s tema dvema nasprotnikoma, ter z odmevno zmago nad Grenoblom nismo razočarali naših privržencev. Prav gotovo smo na igrišču dokazali, da se lanska fantastična sezona nadgrajuje z novimi kvaliteta v igri in da sodimo med boljše ekipe v Evropi. Seveda pa nas

do konca sezone čaka še veliko težkih preizkušenj. Kljub težavam s poškodbami trenutno vodimo tako v Mednarodni ligi kot v državnem prvenstvu. V Mednarodni ligi nas prav v zadnjih dneh leta in takoj v prvih desetih dneh novega leta čaka kar nekaj težkih preizkušenj. Prva 21. decembra, ko Podmežaklo prihaja Slavija, 23. decembra gostujemo v Zagrebu, 27. pa na Jesenice prihaja madžarski DAC. Novoletne počitnice bodo za ekipo ACRONI-ja zelo kratke, kajti že 3. januarja bo na Jesenicah večni derbi ACRONI Jesenice : ZM Olimpija, nato pa še 6. januarja Podmežaklo gostuje odlična ekipa Albe. V zadnjem rednem kolu tekmovanja v MHL gostujemo še v Budimpešti (10. januarja UJPEST). Res da imamo trenutno prednost desetih točk, vendar pa je potrebno do konca rednega dela osvojiti še vsaj šest točk, če želimo v končnico tekmovanja štartati s 1. mesta in si tako zagotoviti neposredni nastop v polfinalu ter obenem tudi odigrati prvi dve tekmi v domači dvorani. Letos se igrajo tekme končnice Mednarodne lige na dve zmagi (bolje uvrščena ekipa rednega dela igra najprej dve tekmi v domači dvorani, ob morebitnem enem porazu pa je tretja odločilna tekma v dvorani nasprotnika). Torej pred vrati je veliko zanimivih hokejskih dogodkov. Upamo, da tudi uspešnih za našo ekipo.

Jeseniški hokejisti in delavci v klubu smo izjemno hvaležni generalnemu sponzorju ACRONI-ju. Vsi uspehi našega kluba so plod skupnih prizadevanj! Ponosni smo na to, da lahko predstavljamo doma in Evropi ACRONI d.o.o.

Ob novem letu želimo vsem članom kolektiva ACRONI d.o.o. veliko zdravja, veliko poslovnih in osebnih uspehov in zadovoljstev. Naj se nam v letu 2006 uresničuje vse želje in pričakovanja, s katerimi vstopamo v prihajajoče leto!

V imenu igralcev in vodstva kluba
tehnični vodja Branko Jeršin

Občina Jesenice v sodelovanju z Zavodom za šport Jesenice že po tradiciji poskrbi za vesel vstop v novo leto.

V počitniških novoletnih dneh se lahko v tednu od 26. decembra do prvega delovnega dne v letu 2006 vzamete tudi nekaj časa za športno-aktivno pričakovanje novega leta.

Rekreacijsko drsanje v dvorani Podmežakla bo v času novoletnih počitnic (od sobote, 24. decembra do torka, 2. januarja) vsak dan od 14. do 15. ure. Obveščamo, da si drsalke lahko tudi izposodite. Snežne razmere so letos idealne, zato si lahko privoščite odlično in sorazmerno poceni smučanje na smučišču Španov vrh, ki obratuje vsak dan!

Dijaki in učenci naj si v zadnjih dneh pred počitnicami poiščejo informacije na oglasnih deskah šol (ali pa na Internetni strani Zavoda za šport Jesenice) o možnostih športne rekreacije, ki jo za njih pripravljamo v telovadnici osnovne šole Toneta Čufarja (organizirano igranje malega nogometa), v namiznoteniški dvorani hokejske dvorane (igranje namiznega tenisa), kegljanje na kegljišču Podmežakla. V teh dneh se trudimo urediti tudi tekaško progo na Hrušici, ki naj bi bila nato na voljo vsem ljubiteljem smučarskega teka. Pripravljamo pa tudi prednovoletni rekreacijski veleslalom na smučišču Španov vrh.

Še enkrat: informacije in razpisi na <http://www.zsport-jesenice.si>.

SEVEDA PA JE SKOK V NOVO LETO POTREBNO DOČAKATI NA PRAV POSEBEN NAČIN.

Občina Jesenice in Zavod za šport Jesenice vas tako vabita:

26. 12. 2005 OB 20. URI v telovadnico doma TVD Partizan Jesenice na PREDNOVOLETNI PLES OB DRŽAVNEM PRAZNIKU Z ANSAMBLON MAMBO KINGS.

28.12. 2005 OB 17. 00 URI v hokejsko dvorano Podmežaklo na SPREJEM DEDKA MRAZA IN NJEGOVEGA SPREMSTVA ob prazničnem programu.

Starejši Jeseničani se še spominjajo nepozabnih silvestrovanj v dvorani TVD Partizana na Jesenicah. Z veseljem vas vabimo na **SILVESTROVANJE 31.12. 2005 OD 21.00 DO 03.00 URE V DVORANO TVD PARTIZAN NA JESENICE. ZA PLES BO SKRBEL ANSAMBL »7. RAJ«!**

VSI PRIVRŽENCI PRIČAKOVANJA NOVEGA LETA NA PROSTEM PA TUDI NE BOSTE PRIKRAJŠANI, KAJTI OD 23.30 NAPREJ VAS VABIMO NA TRG TONETA ČUFARJA, KJER BOSTE V NOVO LETO STOPILI OB SPREMLJANJU OGNJEMETA!

Ker pa smo Jeseničani vzdržljivi in veseli ljudje, bomo **PRAZNOVALI TUDI 1. JANUARJA 2006 OD 20.00 DO 01.00, PRAV TAKO V DVORANI TVD PARTIZAN NA JESENICAH IN PRAV TAKO OB ZVOKIH ANSAMBLA »7. RAJ«!**

Torej srečno in veselo v novo leto 2006!

Branko Jeršin

VESELO V NOVO LETO

Špikov kot

Sem imel se bolj slabo.
Dela veliko, rezultatov malo.
Mi šlo je kar tako-tako.
Še vrag vzel je svojo šalo.

Res sem Božička prosil za več sreče,
za vnaprej, kar se že ve.
Ker napovedi so kar preteče,
naj zdaj trenutno dobro gre.

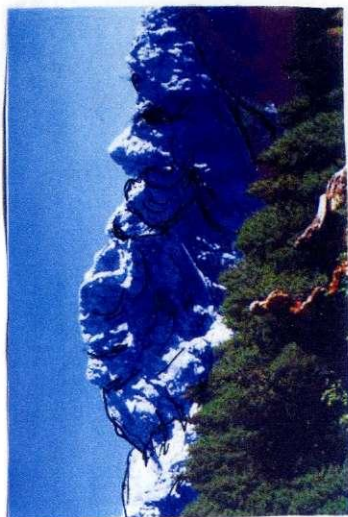
Enostavno ni nikoli,
je komplikacij vse preveč.
V življenju gre vse gori-doli
in vsak problem nam je odveč.

Čeravno vsak se močno trudi,
dela za dva, morda za tri,
redko priložnost se ponudi,
da si priznanje pridobi.

Nihče ne deli prav rad pohvale.
Grajajo? Ja to pa že.
Čerav gre za napake male,
v nedogled ti zateže.

Od vseh je vse odvisno,
posameznik nič ne velja,
skupno delo je koristno
in vsak kar hoče in pa zna.

BOŽIČEK JE BIL
ŽE V PREJŠNJI ŠTEVILKI

ŠPIK 2005

FOTO: TONE KELBL

Ne vzemite hudo me resno,
ker nisem neki Zvitorepec.
Za kakšno mnenje, žal neumestno,
izpadem sam kot velik bebec.

Oh, bedakom se odpušča,
in odpustite mi ljudje!
A dokler jezik mi dopušča,
bo žlehtnobe še pa še.

Vedno nekdo je proti,
čeravno je večina za.
Če se večina tudi moti,
vedno njegova obvelja.

Odslej želim vam mnogo sreče.
In zdravja, tega pa obilo,
ter ljubezni, kot se reče,
in usodo najbolj milo!

Leta hitro nam bežijo,
bolj sem star, hitreje gre.
Ljudje pa vedno bolj hitijo.
Se sprašujem, kam to gre.

Eni so kar preveč zagnani,
jim sam vrag ne da miru.
Potem so sitni in zaspani.
Kdo jih preganjal je v snu?

Toda, bodimo dobre volje!
Zaželimo sreče prav vsem!
Če to želiš, je res najbolje,
to iz izkušenj dobro vem.

Obilo sreče, zdravja in veselja,
prav vsem vam iz srca želim.
In klobase zraven zelja!
V naslednje leto že hitim!

Boter Špik

ŠPIKOVİ PREBLISKI

Poštarji so brez dvoma zelo hitri. Še zlasti, ko gre za slabe novice in položnice.

In kateri stavek najbolj sovražim? »Številka trenutno ni dosegljiva!«

Ironija absurda: Mnogi nikoli ne lažejo, če pa že lažejo, lažejo tako, da jim verjamejo.

Kot mladenič sem bil sentimental. Zdaj sem semtertja metalen. Vse bolj me mečejo sem ter tja.

Mnogi so vsega sposobni, samo za delo so pa zanič.

Najslabše je, če nesposobni sposobnim očitajo nesposobnost.

Če česa ne razumeš, še ne pomeni, da ni prav.

Meni se mene zdi tako škoda ...

Tudi najslabša resnica je boljša od najboljše laži.

Mnogi zase menijo, da so najboljši. A kaj, ko drugi tega ne vedo.

Tudi bedaka je včasih zanimivo poslušati.

Optimizem je možen samo takrat, ko ti gre dobro.

Nekateri celo neumnosti delajo zelo premišljeno.

Bedaki umirajo ponosno.

Sem povsem dezintegriran. Ne vem, kaj to pomeni, sliši se pa modro.

Šah je igra za pametne, igrajo jo pa dolgočaseni.

Mislim, torej sem. Če sem, še ni rečeno, da znam misliti.

Novice
Interni informacijski časopis
ACRONI, d.o.o.

številk 12,
december 2005

uredniški odbor:
Ljubo Osovnikar,
Polonca Marjanovič,
Lilijana Markež,
Nataša Karo,
Alenka Kosmač,
Barbara Habe Sintič

fotografije:
Tone Kelbl,
Lilijana Markež,
Barbara Habe Sintič,
arhiv Acroni,
arhiv Tiskarna
knjigoveznica Radovljica,
fotografija na naslovnici:
Miro Koder

Uredništvo:
Acroni, d.o.o.
c. Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

oblikovanje in tisk:
Tiskarna knjigoveznica
Radovljica

Novice izhajajo enkrat
mesečno.

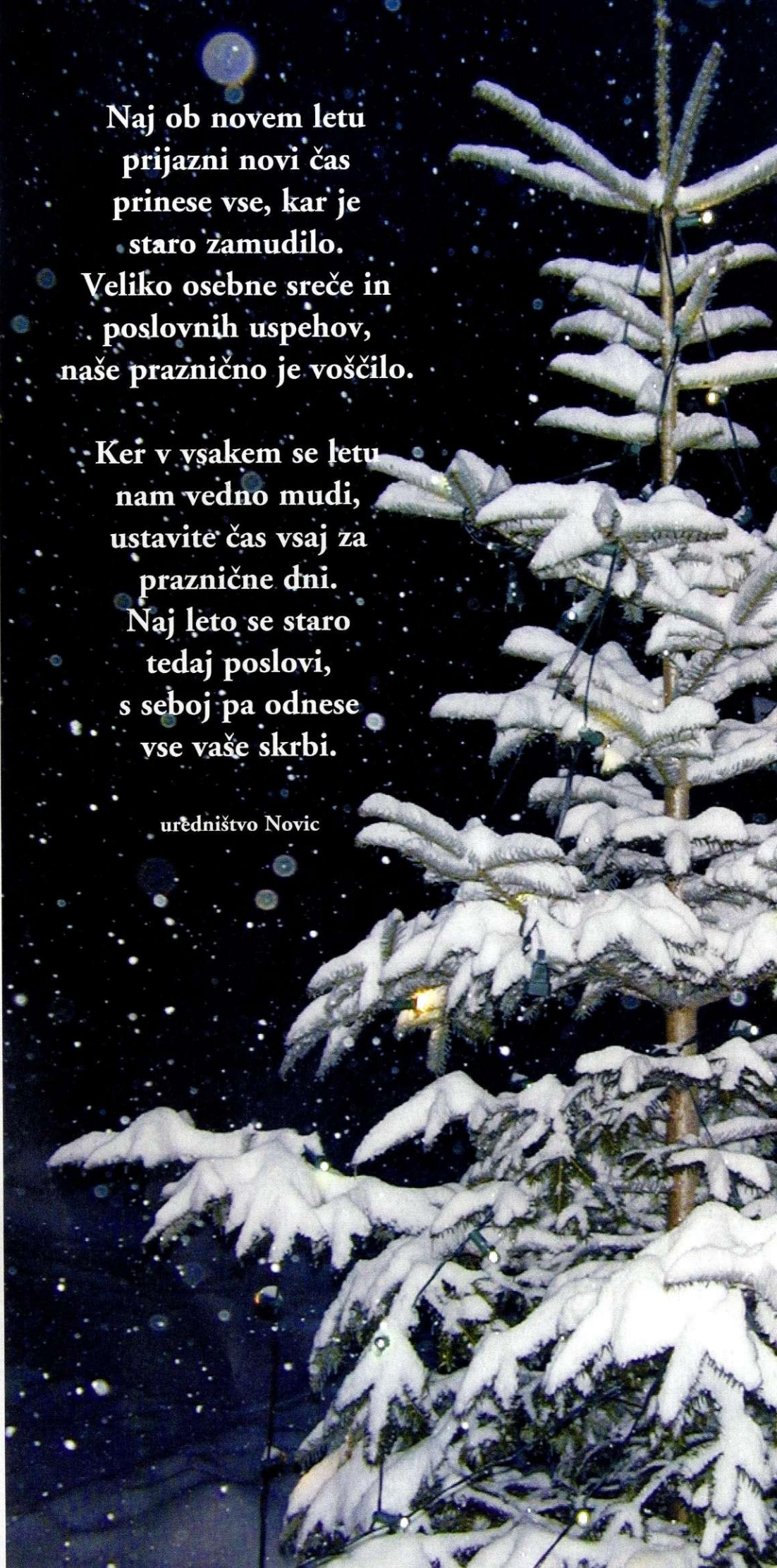
naklada: 2100

**Naj ob novem letu
prijazni novi čas
prinese vse, kar je
staro zamudilo.
Veliko osebne sreče in
poslovnih uspehov,
naše praznično je voščilo.**

**Ker v vsakem se letu
nam vedno mudi,
ustavite čas vsaj za
praznične dni.
Naj leto se staro
tedaj poslovi,
s seboj pa odnese
vse vaše skrbi.**

uredništvo Novic

ACRONI

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke
**OD TISTI, KI SO ODŠLI, SO MNOGI
OSTALI.**

Nagrade prejmejo:

1. nagrada - JURE VINDIŠ,
Breznica 56A, 4274 Žirovnica

Pol ure brezplačnega popravila računalnika,
tiskalnika, monitorja ali druge računalniške opreme;

2. nagrada - MATJAŽ CANKAR,
Zasip 30, 4260 Bled

brezžična miška;

3. nagrada - SABINA TRAKO,
Bokalova 5, 4270 Jesenice
igralni plošček.

Nagrajenci se boste z osebnim dokumentom oglasili
na sedežu podjetja 3BM na Cesti železarjev 7a,
Jesenice, kjer boste prevzeli nagrade.

Podjetju 3BM se za nagrade iskreno zahvaljujemo.

Uredništvo.

VELIKA NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon ter pošljite do
10. januarja 2006 po interni pošti na Uredništvo Novic
ali pa na naslov ACRONI, d.o.o., C. Borisa Kidriča 44,
4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite »VELIKA
NAGRADNA KRIŽANKA«. Zaposleni v ACRONI-ju
lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice – brez
ovojnic.

Izmed prispelih kuponov jih bomo izžrebali pet.
Nagrajenci bodo prejeli lepe praktične nagrade iz
reklamnega programa ACRONI-ja. Pri žrebanju bomo
posamezniku upoštevali samo en kupon. Pa veliko sreče
tudi v prihodnjem letu!

Uredništvo

ZAHVALA

Ob smrti moje mami, iskrena hvala sodelavcem PC
VP Jeklarna, za denarno pomoč, za besede tolažbe, za
objeme sočutja.

Hvala vsem, ki ste me v slapu topline nevidno objeli
in s svojimi mislimi blažili žalost.

Mateja Lakota

NAGRADNA KRIŽANKA

priimek in ime:

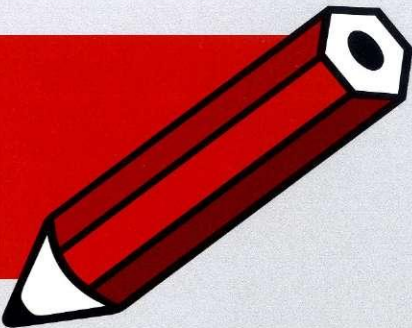
naslov:

pošta:

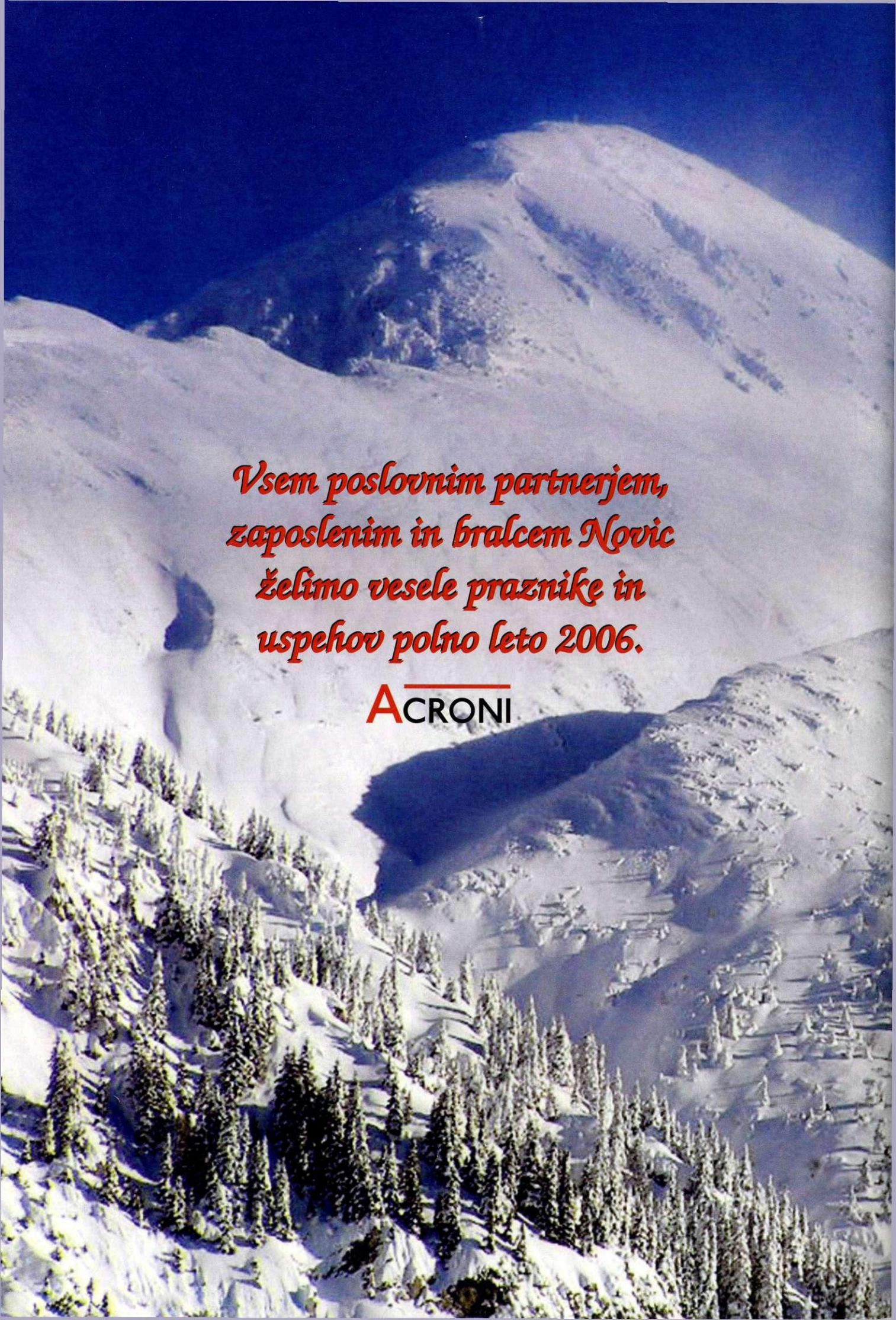
rešitev nagradne križanke:

NAGRADNA KRIŽANKA

						Avtor: DRAGO RONNER	KRAJ PRI NOVI GORICI	ZAČETEK MISLI	AZIJSKI VODNI BIVOL	NEOKUSEN IZDELEK	LETALO	ČEŠKI PISATELJ (FRANTIŠEK)	MESTO V JZ NIGERIJI	ŠTRITOF NIKO	ČISTILNI STROJ	TV	ZASLON
						PROSTOR ZA SKAKANJE											
						KAMEN ODRIVAČ											
						VELIK LONEC								SAM RIVERS ZAČETNIK RODU			
						TEKOČINA V ŽILAH				OTON GLIHA JEZERO V SREDNJI AZIJI			EGIPČANSKI BOG SLOVENSKE SLIKAR				
						ŠAMPION			VITAMIN B1 POLET								
						HOLANDSKI SLIKAR (AERT VAN DER)					ŠPANSKI SREBRNIK VNETJE SLUZNICE						JAPONSKA NABIRALKA BISEROV
						ALAVA JE V SEVERNI ŠPANJI	TURŠKI SEL ORANŽADA						DEVETI TON V LESTVICI				
						NAOČNIKI PADEC TEKOČE VODE						NEPRAVI OČE HRVAŠKI SKLADATELJ KRSTO					
ANEVRIN JE VITAMIN B1	PRAVNI POLOŽAJ	BORILNI ŠPORT	DERIVAT AMONIJAKA	IGRALKA GLAŽAR	ARNI JE ALŽIRSKI VODNI BIVOL	SKORJAST SNEG ROK KOSMAČ					GLAVNO MESTO KANSASA						
NEMŠKA IGRA S KARTAMI																	
MONGOLSKI OSVAJALEC									PROVINCA V SEVERNI ŠPANJI	PEVEC SMOLAR GOZDNA PTICA				KRAJ PRI KANDRŠAH	NORVEŠKI SLOVNIČAR IVAR		SALOMON JE KRALJ IZRAELA
PRIPADNICA ARIJSKE RASE							ŽENSKA KI JADRA RONALD										VRSTA POKRIVALA
JEZERO V ETIOPIJI					PREDEL LJUBLJANE							ELEMENT HOJE					
UGO TOGNAZZI			KRALJ IZRAELA IN JUDEJE	URJENJE VAĐENJE	LUKA V IZRAELU	PREDSTOJNIK SAMOSTANA KORUZNJI STORŽ					NEOMEJENO TRAJANJE	REKA NA POLJSKEM FR. REŽISER ANDRE					
KONEC MISLI													DEL OBLAČILA MAJHNA GOS				
SALANGAMA JE AZIJSKA PTICA	MESTO V BOKI KOTORSKI	NOETOVA BARKA GLASBENO DELO					AZIJSKA PTICA VRBA IVA										
DELOVNA SKUPNOST									PEVKA UKRAJEN	CENT POŽETA NIJVA						ZAGOZDA	ITALIJANSKA REKA SKOZI FIRENCE
TAPETA							RODOVNA SKUPNOST ZOLA EMILE					NASPROTJE PLIME REKA V MANDŽU.					
PREDMET POGOVORA					NOVINEC V POSLU JANKO ROPRET										LOU BEED LOUZE DOLINAR		
PRIPRAVA ZA BOJEVANJE							HORMON SREDICE NADLEDVIC										
RANO-CELNIK						LANGER JE ČEŠKI PISATELJ	SREČNO 2006	AMERIŠKA IGRALKA BANCROFT						SPODNJI DEL POSODE			

*Vsem poslovnim partnerjem,
zaposlenim in bralcem Novic
želimo vesele praznike in
uspehov polno leto 2006.*

ACRONI